Пралетары ўсіх краін, еднайцеся!
Камуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі
ЗВЯЗДА
Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б
№ 175 (6754) | 30 ліпеня 1940 г., аўторак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

НА ВАРЦЕ МАРСКІХ ГРАНІЦ СССР. Даклад Народнага Камісара Ваенна-Марскога Флота СССР адмірала Н. Е. Кузняцова на ўрачыстым сходзе актыва грамадскіх арганізацый Масквы ў Зялёным тэатры Цэнтральнага парка культуры і адпачынку імені Горкага 27 ліпеня 1940 г.
Узнагароджанне работнікаў Тэлеграфнага Агенцтва Савецкага Саюза (ТАСС).
X Пленум ВЦСПС.
АРТЫКУЛЫ:
Міхаіл Аўчыннікаў — Нашы поспехі на ўборцы ільну. За 6 дзён выцераблена 100 гектараў.

ЗАМЕСТ АГЛЯДУ ДРУКУ. Супроць неахайнасці і павярхоўнасці ў асвятленні партыйнага жыцця.
Д. Жытлоўскі — Аб методыцы тэарэтычных субяседванняў.
Б. Ліберман — Совецкая Літва.
Е. Уэдзенскі — Ураджай.
І. Новік — Ігнарыруюць камбайнавую ўборку.
А. Рабчынскі — Дадзім краіне больш паравозаў і вагонаў.
Е. Радзік — Нашы гастролі ў Мінску.

ТЭЛЕГРАМЫ:
Паведамленне германскага камандавання.
Паведамленне італьянскага камандавання.
Паветраны бой ля берагоў Англіі.
Абвяшчэнне самастойнасці Брэтані.
Камюніке японскага ваеннага міністэрства і міністэрства юстыцыі.
Румынскія міністры на прыёме ў Мусаліні.
Кіраўнікі індыйскага нацыянальнага кангрэса патрабуюць незалежнасці Індыі.

Першая запаведзь калгасаў

Па ўсёй рэспубліцы разгарнулася масавая ўборка. На 25 ліпеня па ўсходніх абласцях БССР ўбрана 81.862 гектары зярнавых і 24.825 гектараў ільну. У Палескай вобласці ўбрана 40.413 гектараў зярнавых, што складае 24,1 проц. да плана. Многія калгасы прыступілі да здачы зерна дзяржаве. Такім чынам мы ўступілі ў вырашаючы этап сельскагаспадарчага года.

Здача збожжа дзяржаве разгортваецца ў адпаведнасці з гістарычнай пастановай Чэрвеньскага пленума Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) аб змяненнях у палітыцы загатовак і закупак сельскагаспадарчых прадуктаў.

Існаваўшая да гэтага года сістэма загатовак і закупак сельскагаспадарчых прадуктаў устарэла і пачала тармазіць далейшы ўздым грамадскай гаспадаркі калгасаў. Размеры абавязковых паставак збожжа, бульбы і іншых культур раней вылічваліся ў залежнасці ад плана сяўбы гэтых культур. Такі парадак не заахвочваў калгасы пашыраць пасеўныя плошчы, асвайваць новыя землі.

У адпаведнасці з новым парадкам, пачынаючы з ураджаю гэтага года, размер абавязковых паставак вылічваецца **не ад плана сяўбы** гэтых культур, **а з кожнага гектара ворыва, замацаванага за калгасамі.**

Гэтыя змены, унесеныя рашэннем партыі і ўрада ў палітыку загатовак і закупак сельскагаспадарчых прадуктаў, цалкам і поўнасцю адобраны калгаснікамі. Новы парадак накіраван на далейшы ўздым грамадскай гаспадаркі калгасаў, на яшчэ большае ўзняцце жыццёвага ўзроўню калгаснікаў і садзейнічае далейшаму ўздыму стаханаўскага руху ў калгасах.

Гэта зусім не значыць, што змяншаюцца клопаты партыйных і совецкіх арганізацый аб пастаўках, што здача збожжа дзяржаве будзе забяспечана без упорнай работы нашых арганізацый. Наадварот, ад усіх партыйных і совецкіх арганізацый, ад загатоўчых органаў і калгаснага актыва патрабуецца сур'ёзна прадуманая арганізацыйная і масавая работа. Выкананне абавязацельстваў перад сваёй роднай совецкай дзяржавай — першая запаведзь калгасаў.

Здача зярна дзяржаве пачалася. У Мазырскім раёне першым прыступіў да здачы калгас імені Энгельса, Казіміраўскага сельсовета. У Чавускім раёне на дзяржаўныя склады прыбылі першыя падводы са збожжам новага ўраджаю з калгасаў «Першы май» і «XV Кастрычнік», Антонаўскага сельсовета. Пачалася здача зярна дзяржаве ў Лоеўскім, Камарынскім і іншых раёнах.

Першым у Брэсцкай вобласці 27 ліпеня выканаў план паставак калгас імені Сталіна, Жабінкаўскага раёна, які здаў дзяржаве 83 цэнт. высокаякаснага збожжа новага ўраджаю. 9 цэнтнераў збожжа здаў калгас «Шлях да соцыялізма». Па прыкладу калгаснікаў 40 цнт. збожжа здалі сяляне-аднаасобнікі Якобчыцкага сельсовета таго-ж раёна.

Тэмпы здачы збожжа дзяржаве з кожным днём будуць павялічвацца. Трэба зараз-жа выправіць усе выяўленыя недахопы, прадумаць усе дэталі, каб забяспечыць бесперапынны паток зярна высокай кандыцыі на дзяржаўныя склады. Факты паказваюць, што далёка не ва ўсіх раёнах рэспублікі як след падрыхтаваліся да паставак.

Ёсць яшчэ асобныя кіраўнікі, якія не толькі не змагаюцца за своечасовае выкананне абавязацельстваў перад дзяржавай, але [illegible]

[illegible] калгасы «Чырвоная Украіна» (старшыня Гуроўскі) і імені Пятроўскага (старшыня Калмыкоў) [illegible]

[illegible] пастаўкі толькі на 43 проц. усіх калгасаў раёна.

Уборка ідзе на працягу каля двух тыдняў, між тым тут амаль не прыступілі да малацьбы скошанага збожжа. У Лельчыцкім раёне зжата 45,5 проц. каласавых. З гэтай колькасці абмалочана толькі 1,4 проц.

Такіх фактаў па Палескай і Гомельскай абласцях нямала. Яны паказваюць, што ў некаторых месцах не вельмі спяшаюцца з малацьбой. Вядома, ва што абходзіцца калгасам і дзяржаве такая нягодная практыка. Яна прыводзіць да вялікіх страт, тармозіць паступленне зярна на дзяржаўныя склады.

Кіраўнікоў некаторых раёнаў уборка і загатоўкі відаць засцігнулі знянацку. Як паведамляе газета «Большэвік Палесся», у радзе машынатрактарных станцый вобласці складаныя малатарні стаяць не адрамантаванымі. Тры малатарні Калінкавіцкай МТС яшчэ з мінулага года валяюцца няспраўнымі ў калгасах. Не закончан рамонт малатарань у Нараўлянскай, Тураўскай, Капаткевіцкай МТС. Многія калгасы, чакаючы малатарні МТС, не рамантуюць і не скарыстоўваюць конныя малатарні. У калгасах Петрыкаўскага раёна ёсць 49 конных малатарань, адрамантавана з іх толькі 23.

Кіраўнікі вышэй названых раёнаў і арганізацый не праяўляюць большэвіцкіх клопатаў аб своечасовым выкананні плана паставак, хаця гэта кроўная справа і прамы абавязак кожнага кіраўніка МТС і райземаддзела, кіраўніка кожнай вясковай партыйнай арганізацыі.

Трэба праявіць максімум увагі і клопатаў аб своечасовым выкананні абавязацельстваў калгаснікамі і аднаасобнікамі ў заходніх абласцях рэспублікі. Працоўнае сялянства заходніх абласцей з вялікім задавальненнем гатова выканаць свае абавязацельствы. Яно добра ведае, што здае **збожжа сваёй роднай совецкай дзяржаве,** што пасля выканання абавязацельстваў у кожнага селяніна ўдосталь астанецца хлеба і іншых прадуктаў для сваёй сям'і, чаго не было і не магло быць у мінулым пры панаванні польскіх памешчыкаў і капіталістаў. Як і па ўсёй рэспубліцы, пастаўкі зярна ў заходніх абласцях павінны быць праведзены арганізавана, па-большэвіцку. Аднак у некаторых месцах ні работнікі сістэмы Наркамата загатовак, ні кіруючыя раённыя арганізацыі не зрабілі ўсё неабходнае, каб ва ўсеўзбраенні сустрэць пастаўкі. Не ўсюды падрыхтаваны складскія памяшканні. Адчуваецца вялікі недахоп кадраў: як загадчыкаў складаў, лабарантаў, прыёмшчыкаў, рахунковых работнікаў і т. д.

Чэрвеньскі пленум ЦК КП(б)Б вызначыў рад практычных мерапрыемстваў, большэвіцкае выкананне якіх забяспечыць паспяховае выкананне плана ўборкі і здачы збожжа дзяржаве. Цэнтральны Камітэт КП(б) Беларусі вызначыў тэрміны падрыхтоўкі складскіх памяшканняў, абавязаў устанавіць для кожнай малатарні штодзённае заданне па малацьбе з разлікам работы не менш 20 гадзін у суткі, вылучыць пастаянныя брыгады на ўвесь час малацьбы. Пленум ЦК патрабаваў ад работнікаў Упаўнаркамзага СССР па БССР, кіраўнікоў партыйных і совецкіх арганізацый і праўленняў калгасаў забяспечыць пастаўкі ва ўстаноўленыя ўрадам тэрміны высокаякасным зярном, узорна арганізаваць работу транспарта, [illegible]

Забяспечыць своечасовае выкананне абавязацельстваў сельскагаспадарчага пастаўкі [illegible] — баявая задача партыйных, совецкіх і калгасных арганізацый рэспублікі.

X ПЛЕНУМ ВЦСПС

27 ліпеня ў Калонным зале Дома Саюзаў пачаў сваю работу X пленум ВЦСПС. На пленуме прысутнічаюць старшыні цэнтральных камітэтаў прафсаюзаў і некалькі сот маскоўскіх прафактывістаў.

З вялікім дакладам аб знішчэнні недахопаў у прафсаюзным апараце і аб паляпшэнні работы прафсаюзных органаў выступіў сакратар ВЦСПС тав. Н. М. Швернік, цёпла сустрэты ўдзельнікамі пленума.

Тав. Швернік у пачатку даклада ўпамінае аб тым, што ў нашых прафсаюзах ёсць дасягненні, і дасягненні немалыя. Але зараз гутарка павінна ісці не аб іх. Трэба ўскрыць недахопы ў рабоце прафсаюзаў і прыняць меры да іх знішчэння.

Асноўны недахоп прафсаюзаў — у іх сувязі з масамі. Кожны член прафсаюза павінен адчуваць, што ён прымае ўдзел у рабоце свайго саюза. Аднак у прафарганізацыях сувязь з масамі яшчэ слабая.

Адной з важнейшых прычын, парадзіўшых недахопы ў прафсаюзнай рабоце, з'яўляецца раздуты апарат прафсаюзных органаў. Наяўнасць вялікага штата платных работнікаў адбілася на рабоце прафсаюзаў. Тав. Швернік прыводзіць рад ярых прыкладаў, паказваючых, як разбух платны апарат у прафсаюзных органах, клубах, палацах культуры і ў добраахвотных спартыўных таварыствах. Платны апарат паглынае сродкі, якія павінны ісці на культурна-масавую работу і аказанне матэрыяльнай дапамогі членам саюза. [illegible]

Нярэдка актыў адціраецца платным апаратам. Прафсаюзы налічваюць больш 7 мільёнаў актывістаў, але скарыстоўваюць яны [illegible] метадамі работы і ператварылі рад прафсаюзных арганізацый у дрэнную канцылярыю.

Тав. Швернік указвае, што недахопы ў профсаюзным апараце, раздутыя штаты былі ўскрыты не ВЦСПС, не прафарганізацыямі, а Цэнтральным Камітэтам нашай партыі, праяўляючым велізарныя клопаты аб росце совецкіх прафсаюзаў. Тав. Швернік заклікае прафработнікаў адказаць на гэтыя клопаты партыі большэвіцкімі справамі.

Далей тав. Швернік ставіць на абмеркаванне пленума рад канкрэтных пытанняў перабудовы прафсаюзнай работы. Платны апарат у прафсаюзных арганізацыях павінен быць скарочан па крайняй меры ў 2—3 разы. Створаная ВЦСПС камісія па скарачэнню штатаў знайшла магчымым скараціць у 169 прафсаюзах каля 108 тысяч платных работнікаў.

Скарачэнне штатаў дазваляе зэканоміць вялікія сродкі. Таму тав. Швернік прапануе паставіць пытанне перад урадам аб спыненні адлічэнняў гаспадарчых органаў на культурную работу. Пасля скарачэння штатаў прафсаюзы будуць мець поўную магчымасць весці ўсю сваю работу за лік членскіх узносаў, а дзяржава атрымае некалькі сот мільёнаў рублёў, якія змогуць быць накіраваны на далейшае ўмацаванне гаспадарчай і абароннай магутнасці нашай соцыялістычнай радзімы. Гэту прапанову прысутныя сустракаюць гарачымі апладысментамі.

Прафсаюзы павінны пачаць працаваць па-новаму, на аснове самадзейнасці рабочых і служачых. Трэба перагледзець і скараціць справаздачнасць у прафсаюзах. Рэгулярна склікаць агульныя сходы членаў прафсаюзаў. Абласныя, краявыя камітэты саюзаў павінны быць пераўтвораны ў праўленні саюзаў і пры праўленнях замест аддзелаў павінны быць створаны камісіі з актыва. [illegible]

У заключэнне тав. Швернік заклікае прафсаюзных работнікаў да баявой большэвіцкай работы.

Пасля даклада тав. Шверніка пачаліся спрэчкі, у якіх прынялі ўдзел тт. Маісееў (старшыня ЦК саюза рабочых прамысловага будаўніцтва Цэнтра), [illegible], Цвяткова [illegible] і Гарбачоў (старшыня ЦК саюза рабочых рачнога транспарта). Прамоўцы прывялі вялікую колькасць прыкладаў, [illegible]

Як паведаміў тав. Маісееў, у саюзе рабочых прамысловага будаўніцтва Цэнтра платны апарат скарочан на 70 працэнтаў, што дае каля 11 мільёнаў рублёў эканоміі. Гэта эканомія дазваляе весці ўсю неабходную культурную работу за лік членскіх узносаў, без дзяржаўных асігнаванняў.

У саюзе рабочых мукамольнай прамысловасці і элеватараў Цэнтра штат скарочан на 55,5 проц. і сродкі, [illegible] культработу без дзяржаўных асігнаванняў.

Таварышы ўдзялілі вялікую ўвагу пытанням развіцця самадзейнасці ў прафсаюзах. Тав. Маісееў гаварыў аб тым, што да апошняга часу «штатны інструктар абследваў платнага кіраўніка балалаечнага гуртка». Уся работа асноўвалася на платным апараце. Між тым ёсць нямала прадпрыемстваў, дзе прафсаюзная работа добра пастаўлена і без платных работнікаў. На будзаводзе № 3 у Маскве, дзе няма ні аднаго вызваленага работніка, 90 проц. працуючых уцягнуты ў члены саюза, а на будаўніцтве Маскоўскай ТЭЦ ёсць 5 платных работнікаў, а ў саюз уцягнута толькі 63 проц. працуючых. Тав. Цветкова гаварыла аб тым, што многія актывісты—члены советаў соцыяльнага страхавання — працуюць лепш штатных.

Тав. Гарбачоў прыводзіў факты, паказваючыя, як платныя работнікі адцясняюць выбарны актыў ад прафсаюзнай работы. У Уральскім басейнавым камітэце рэчнікаў працавалі толькі штатныя асобы, члены басейнавага камітэта амаль ніякіх даручэнняў не выконвалі, а толькі ўдзельнічалі ў пленумах, якія к таму-ж скліканіся рэдка. Тав. Гарбачоў паставіў пытанне аб правільным скарыстанні сродкаў, прызначаных на прафсаюзную работу, у прыватнасці на падрыхтоўку кадраў. Недапушчальна, калі профработнікі атрымліваюць грошы за лекцыі на прафсаюзных курсах.

Беспасадачны пералёт самалёта „Украіна“ па маршруту Хабараўск—Львоў

Зводка на 06 г. 00 м. 28 ліпеня 1940 г.

У 5 гадзін 39 мінут 28 ліпеня самалёт «Украіна» прайшоў на поўнач ад Казані.

Палёт на ўчастку паміж ракой Іртыш і Казанню праходзіў у цяжкіх метэаралагічных умовах, вымушаўшых экіпаж самалёта ўхіляцца ад курса.

Матэрыяльная частка працуе нармальна.

Урадавая камісія.

***

Зводка на 07 г. 00 м. 28 ліпеня 1940 г.

У 6 гадзін 30 мінут самалёт «Украіна» знаходзіўся ў раёне Санчурска.

На працягу папярэдняга ўчастка шляху метэаралагічныя ўмовы былі вельмі цяжкімі. Самалёт на працягу многіх гадзін быў вымушан прабіваць магутныя навальнічныя хмары, перамагаючы моцны сустрэчны вецер, што выклікала значны перарасход гаручага. Далей па курсу таксама знаходзілася вобласць складаных метэаралагічных умоў.

Улічваючы гэта, камісія палічыла неабходным спыніць палёт. Атрымаўшы ўказанні аб спыненні палёту, тав. Несцеранка прызямлілася ў Ісакаве.

Матэрыяльная частка ў парадку.

Экіпаж адчувае сябе добра.

Урадавая камісія.

ЭСТОНСКАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ ВЫЯЗДЖАЕ Ў МАСКВУ

ТАЛІН, 28 ліпеня. 29 ліпеня, у 9 гадзін раніцы, у спецыяльным поездзе з Таліна ў Маскву выязджае паўнамоцная дэлегацыя Дзяржаўнай думы Эстоніі. Дэлегацыю ўзначальвае выконваючы абавязкі прэзідэнта рэспублікі прэм'ер-міністр доктар Іоханес Варэс (Барбарус). У саставе дэлегацыі 21 дэпутат Дзяржаўнай думы. Разам з дэлегацыяй едуць вядомы эстонскі пісьменнік Аўгуст Якабсон, карэспандэнты газет «Комуніст» і «Працоўны шлях».

***

У гутарцы з карэспандэнтам «Праўды» глава эстонскай дэлегацыі доктар Іоханес Варэс (Барбарус) заявіў:

— Я знаходжуся яшчэ пад уражаннем пасяджэнняў Дзяржаўнай думы. Сцены замка, у якім засядала дума, ніколі яшчэ не бачылі такога ўздыму, які панаваў тут у дні сесіі. Раней эстонцаў лічылі ўгрумымі. Я сам калісьці пісаў аб тым, што смех знік з Эстоніі. Але гэта было ў годы, калі наш народ быў прыгнечан. Зараз я вымушан змяніць сваю думку. Перадвыбарныя мітынгі і пасяджэнні думы пераконваюць, што наш народ умее радавацца, смяяцца, натхняцца. Апынуўшыся ва ўмовах свабоды, ён даказаў гэта. Эстонскі народ узбадзёрыўся і распраўляе крыллі для палёту ў светлую будучыню.

У Эстоніі ўстаноўлен совецкі лад. І ў гэтым гарантыя, што сваёй светлай будучыні наш народ дасягне. Мы едзем у Маскву прасіць Вярхоўны Совет СССР аб прыняцці Эстонскай Совецкай Рэспублікі ў адзіную сям'ю совецкіх народаў. Прадстаячая сустрэча з народамі СССР, з іх правадырамі, з таварышам Сталіным напаўняе нашы сэрцы хваляваннем. Збываецца тое, аб чым мы так доўга марылі...

Член дэлегацыі нарвскі рабочы-бляхар Аўгуст Пылтс сказаў:

— Нарва размешчана ў 9 кіламетрах ад граніцы, аддзяляўшай Эстонію ад СССР. Кожны год 1 мая і стары і малы накіроўваліся да совецкай граніцы. Гэта даўно стала традыцыяй. Эстонскія пагранічнікі стараліся перашкодзіць нам убачыць за заветным рубяжом совецкіх людзей. І мы глядзелі здалёк на совецкую зямлю, такую блізкую, жаданую, але такую недаступную.

Але вось усё перамянілася. Совецкая зямля перастала быць для нас забароненай. Праз некалькі гадзін я ўступлю на зямлю СССР, буду ў Маскве ў Крэмлі, убачу Сталіна і Молатава! Усё гэта цудоўна, як у казцы.

Герой Совецкага Саюза капітан Нікалай Пятровіч Сінюцін. Да службы ў Чырвонай Арміі тав. Сінюцін быў студэнтам Гомельскага педагагічнага інстытута.
Фото Ф. Кіслова (фота-кліше ТАСС).

ЗАВЯРШАЮЦЬ УБОРКУ ЗЕРНАВЫХ

ЧАВУСЫ. Дружна праходзіць уборка жыта ў перадавым па раёну Жаліўскім сельсовеце. Калгаснікі гэтага сельсовета спаборнічаюць за тое, каб да 1 жніўня поўнасцю закончыць уборку зернавых. Ужо ўбрана 447 гектараў зернавых (план 535 га). На работу калгаснікі выходзяць у 5 гадзін раніцы і працуюць да цямна. Уборка праходзіць выключна на аснове індывідуальнай здзельшчыны. Брыгадзіры да пачатку работы вызначаюць участкі кожнай жняі.

Калгас «XVII партз'езд» закончыў уборку зернавых за 4 дні. Усе калгасніцы гэтай арцелі перавыконваюць нормы выпрацоўкі. Жняя Лізавета Майсеенка зжынала па 0,35—0,40 га ў дзень, Арына Аўдзеева і Марыя Чэчова — па 0,30 га. Бесперабойна працавалі на ўборцы ўсе жняяркі. Калгаснік Віцюгоў на жняярцы штодзённа зжынаў 7—8 гектараў пры норме 4 га. Якасць уборачных работ выдатная. Услед за жняяркамі праводзіўся збор калоссяў. Да кожнай жняяркі прыстасаваны зернеўлавіцелі.

Стаханаўскія ўзоры работы на ўборцы паказваюць калгаснікі арцелі «1-шы май». Жнеі Аляксандра Чарнаусава і Наста Мілюкова зжынаюць штодзённа па 0,35 га. Калгас ужо закончыў уборку жыта і ячменю.

Нашы поспехі на ўборцы ільну

ЗА 6 ДЗЁН ВЫЦЕРАБЛЕНА 100 ГЕКТАРАЎ

Пачынаючы з 1937 г. я працую брыгадзірам трактарнай брыгады. За гэты час мне прышлося працаваць на многіх машынах. У 1939 годзе ў час уборачнай я працаваў на ільноцерабілцы ЛТ-7. Раней ільноцерабільшчыкі нашай МТС не праяўлялі сябе, невыкананне нормы было звычайнай з'явай. Я з Міхаілам Міновічам рашылі паказаць прыклад, як трэба працаваць на цераблені ільну.

Добрая падрыхтоўка машын і арганізацыя ўсіх працэсаў уборкі забяспечылі поспех. За 7 рабочых дзён у мінулым годзе я выцерабіў 70 гектараў ільну. За гэты-ж час Міхаіл Міновіч выцерабіў 62 гектары пры норме 48. Якасць работы была прызнана добрай. Нашаму прыкладу паследвалі Іосіф Бучко і іншыя ільноцерабільшчыкі МТС. Соўнарком БССР высока ацаніў маю работу і выдаў прэмію.

Да ўборачнай кампаніі гэтага года я і Міхаіл пачалі рыхтавацца загадзя. Мы заключылі паміж сабой дагавор на соцыялістычнае спаборніцтва. Я ўзяў абавязацельства выцерабіць 150 гектараў ільну, а Міхаіл — 100 гектараў.

За некалькі дзён да пачатку ўборачнай мая ільноцерабілка была на ўчастку калгаса «Колас», Чарэйскага сельсовета.

Кожны вінцік, кожны ролік і нацяжны рамень былі праверены, падогнаны. 18 ліпеня я пачаў выбарачнае церабленне. Машына працавала дакладна, без перабояў. За першы дзень я выцерабіў 10 гектараў ільну пры норме 4. На наступны дзень выпрацоўку давёў да 14 гектараў. 21 ліпеня я пачаў церабленне ільну ў калгасе «Перамога», Чарэйскага сельсовета. Вялікая і роўная плошча дазволіла ўзяць ад машыны ўсё, што яна можа даць. За два дні я з трактарыстамі Дмітрыем Шушкевічам і Іванам Юркевічам выцерабіў 36 гектараў ільну. 18 гектараў за дзень — гэта нямала. Аднак гэта не прэдзел для нашай машыны на добрай плошчы. Мы маглі даць больш. На жаль, старшыня калгаса тав. Амбросаў не пайшоў нам насустрач. Ён не выклікаў жанчын для церабленія вуглоў і вязкі снапоў, не арганізаваў дастаўку да машын вады і гаручага. Прышлося самім траціць на гэта каштоўны рабочы час.

Тры дні ішлі дажджы. Прышлося спыніць работу. 26 ліпеня надвор'е крыху праяснілася. За няпоўны рабочы дзень мы выцерабілі ў калгасе «Чырвоны росквіт», Слідчанскага сельсовета, 8 гектараў ільну.

Назаўтра — зноў дождж. Толькі 28 ліпеня ўстанавілася сухое надвор'е. Работа разгарнулася ва ўсю шырыню. За два дні я выцерабіў 32 гектары ільну. Плошча няроўная, лён пасеян на невялікіх участках, прыходзілася рабіць многа аб'ездаў, на што трацілася шмат часу.

Усяго за шэсць з палавінай рабочых дзён выцерабіў 100 гектараў. Сярэдняя дзённая выпрацоўка раўняецца 15 гектарам. На гэтым я не спынюся. Да канца сезона выцераблю ў калгасах «Беларусь», Слідчанскага сельсовета, і «Праўда», Чарэйскага сельсовета, 30 гектараў ільну. Потым пераеду ў калгасы Халопеніцкага раёна. Усяго да канца сезона дам на сваёй ільноцерабілцы не менш 150 гектараў.

Што нам забяспечвае поспех работы?

Мая ільноцерабілка заўсёды ў поўнай гатоўнасці. Не гледзячы на гэта, кожны вечар і раніцу я яе старанна аглядаю. Правяраю кожны ролік, падцягваю вядучыя і накіроўваючыя рамні, змазваю ўсе хадавыя часткі. Таксама ўважліва аглядаюць свой трактар Дмітрый Шушкевіч і Іван Юркевіч.

Вялікае значэнне для бесперабойнай работы ільноцерабілкі мае правільны падбор участкаў і чарговасць уборкі. Церабленне, як правіла, трэба пачынаць з больш спелых участкаў. Калі машына добра абкатана, можна пераходзіць на любыя плошчы. Парушэнне гэтага, здавалася-б простага правіла, часамі прыводзіць да сумных вынікаў.

Каб гэтага не здарылася, у першыя два дні, пакуль добра не абатруцца ўсе часткі машыны, церабленне трэба праводзіць на ўчастках, дзе лён дасягнуў васковай спеласці. Гэтае правіла адносіцца, галоўным чынам, да ільноцерабілкі ВНПЛ-5. Аднак, не перашкаджае прытрымлівацца яго і на ільноцерабілцы ЛТ-7. Я паступаю іменна так. Гэта забяспечвае бесперабойную работу машыны.

Рабочы дзень ў нас пачынаецца досвіткам. Пасля старраннай праверкі машын і запраўкі трактара, як толькі спадае раса — мы пачынаем работу. Працуем увесь дзень, абедаем у полі. Запраўляем трактар на-хаду. Гэта значна эканоміць рабочы час, павышае выпрацоўку. Ва ўсіх калгасах, за выключэннем калгаса «Перамога», Чарэйскага сельсовета, узорна пастаўлена абслугоўванне нашага агрэгата. Жанчыны своечасова выцярэбліваюць вуглы, вяжуць лён. Калгаснікі падвозяць гаручае і ваду. Гэтыя ўмовы дазваляюць даць высокую выпрацоўку. Пры жаданні можна так арганізаваць работу ў кожнай МТС.

Міхаіл АЎЧЫННІКАЎ,
ільноцерабільшчык Вятнэнскай МТС, Чашніцкага раёна.

Узнагароджанне работнікаў Тэлеграфнага Агенцтва Совецкага Саюза (ТАСС)

У сувязі з пятнаццацігоддзем Тэлеграфнага Агенцтва Совецкага Саюза (ТАСС) [illegible] Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР [illegible] ордэнам Чырвонага Сцяга [illegible] ордэнам «Знак Пашаны» 15 чалавек і медалём «За працоўную адзнаку» — 35 чалавек.

Сярод узнагароджаных тав. Чаускі Майсей Мотэлевіч — [illegible] Тэлеграфнага Агенцтва Беларускай ССР.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР

аб назначэнні тав. РЫЖЫКАВА І. І. Народным Камісарам Прамысловасці будаўнічых матэрыялаў БССР

Назначыць тав. Рыжыкава Іосіфа Іванавіча Народным Камісарам Прамысловасці будаўнічых матэрыялаў БССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР **Н. НАТАЛЕВІЧ.**
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР **Л. ПАПКОЎ.**

29 ліпеня 1940 г.
г. Мінск.

НА ВАРЦЕ МАРСКІХ ГРАНІЦ СССР

Даклад Народнага Камісара Ваенна-Марскога Флота СССР адмірала Н. Г. КУЗНЕЦОВА на ўрачыстым сходзе актыва грамадскіх арганізацый Масквы у Зялёным тэатры Цэнтральнага парка культуры і адпачынку імені Горкага 27 ліпеня 1940 г.

Таварышы рабочыя і работніцы, прадстаўнікі партыйных, совецкіх, комсамольскіх і профсаюзных арганізацый, інжынеры і тэхнікі, работнікі культуры і навукі! Прайшоў год пасля першага Дня Ваенна-Марскога Флота. Ён азнаменаваўся падзеямі сусветнага значэння. Совецкі Саюз, кіруемы мудрым правадыром вялікім Сталіным, яшчэ больш вырас і ўмацаваўся. Разбіты спробы імперыялістычных падпальшчыкаў вайны напасці на нашу зямлю і ўцягнуць совецкі народ у крывавую вайну.

Працоўныя Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі вызвалены Чырвонай Арміяй з-пад іга польскіх паноў і з'едналіся са свабодным совецкім народам. Створана дванаццатая Карэла-Фінская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка. У сваю родную сям'ю вернута Бесарабія і Паўночная Букавіна. Народы Літвы, Латвіі і Эстоніі прагналі сваіх прыгнятальнікаў, устанавілі ў сябе совецкую ўладу і выразілі заветную мару і непраадалімае жаданне ўсіх працоўных увайсці ў вялікі Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. (**Апладысменты**).

Заўтра ўвесь совецкі народ будзе другі раз святкаваць устаноўлены партыяй і ўрадам Дзень Ваенна-Марскога Флота. Гэтае свята з'явіцца новай дэманстрацыяй неразрыўнай сувязі флота з совецкім народам. Гэтае свята яшчэ больш мабілізуе працоўных СССР для выканання задач будаўніцтва Ваенна-Марскога Флота, забяспечваючы дапамогу ўсёй краіны ў справе хуткага развіцця нашых марскіх сіл.

Рашэнне партыі і ўрада аб стварэнні магутнага Ваенна-Марскога Флота зыходзіць з інтарэсаў соцыялістычнай дзяржавы. Яно асабліва зразумела ў сучаснай міжнароднай абстаноўцы, абстаноўцы вайны. Наша боездольнасць з'яўляецца лепшым сродкам, агараджаючым совецкі народ ад уцягнення ў вайну.

Рашэнне аб стварэнні магутнага флота, які-б дапамагаў Чырвонай Арміі агараджаць совецкую дзяржаву ад магчымай агрэсіі, адкуль-бы яна ні зыходзіла, працоўныя Совецкага Саюза ўспрынялі з асаблівым пачуццём гордасці за сваю радзіму. Наш народ разумее і вітае гэта рашэнне.

Таварышы! І без таго велізарная працяжанасць нашых марскіх і рачных граніц за апошні год узрасла на сотні марскіх міль на Балтыцы, Поўначы і Чорным моры, прычым у ваенных адносінах гэтыя новыя граніцы маюць выключнае значэнне.

Рашучым чынам змянілася абстаноўка на Балтыйскім моры.

Балтыйскі флот, якому было ўжо вельмі цесна ў апошнія годы плаваць ва ўсходняй частцы Фінскага заліва, калі ваду прыходзілася скупа дзяліць паміж караблямі для баявой падрыхтоўкі, вышаў на прастор Балтыйскага мора, атрымаўшы новыя базы, адкуль і будзе надалей абараняць подступы да Ленінграда. (**Апладысменты**).

Там, дзе 200 з лішнім год таму назад рускія маракі разбілі адзін з лепшых у той час флотаў — шведскі флот, — ля поўвострава Гангут зараз зноў стаяць нашы караблі. Яны будуць святкаваць заўтра Дзень Ваенна-Марскога Флота, пацвярджаючы тым самым магутнасць нашай радзімы.

Ад Кранштата і да Лібавы караблі Балтыйскага флота праводзяць вучэнні, асвайваючы новы раён, і ад гэтага часу нікому не аддадуць гэтых пазіцый.

Правільнасць слоў таварыша Молатава на І Сесіі Вярхоўнага Совета аб тым, што «флот у нас павінен быць моцны, сільны», становіцца цяпер яшчэ больш відавочнай.

Вопыт адбываючайся вайны ўжо дае падставу заключаць, што толькі наяўнасць савакупнасці наземных, паветраных і марскіх сіл робіць поўнацэннай сістэму абароны краіны, маючай марскія граніцы.

Вопыт паказвае, што спалучэнне ўсіх гэтых трох родаў зброі будзе неабходна пры ўсіх аперацыях на прымарскіх участках нашых граніц, а такіх участкаў у нас многа на ўсіх напрамках — на поўначы, поўдні, захадзе і ўсходзе. Таму наш Ваенна-Марскі Флот павінен быстрэй стапавіцца на ўзровень нашых сухапутных сіл, нашай авіяцыі і быць гатовым да сумесных аперацый, калі спатрэбіцца абараняць нашу соцыялістычную бацькаўшчыну.

Гэта неабходна ў інтарэсах нашай радзімы, гэтага патрабуюць ад нас партыя, урад, асабіста таварыш Сталін, і намаганнямі ўсёй краіны мы безумоўна гэта зробім. Флот становіцца моцным і будзе дастойным нашай вялікай радзімы. Ужо тое-сёе зроблена ў гэтай галіне, і мы можам гаварыць не толькі аб флоце будучым, але і цяперашнім.

Мы маем наступны рост флота за апошнія два годы: у 1939 годзе мы атрымалі 112 караблёў, вялікіх і малых, уключаючы тарпедныя катэры, у 1940 годзе мы атрымліваем 168 адзінак, гэта значыць будзем мець рост на 50 процантаў у параўнанні з колькасцю караблёў, атрыманых у 1939 годзе.

Калі ўзяць танаж атрыманых у 1939 годзе караблёў за 100 процантаў, то ў 1940 годзе мы атрымаем 221 процант, гэта азначае, што рост колькасці атрыманых караблёў з 112 да 168 ідзе не за лік дробных адзінак, як тарпедныя катэры, а падае галоўным чынам на больш буйныя судны. Прычым гэта адносіцца толькі да надводных караблёў нашага флота.

Падводны флот мае яшчэ больш быстры рост у 1940 годзе і складае каля 300 процантаў як па колькасці, так і па танажу да падводных лодак, увайшоўшых у строй у 1939 годзе. (**Шумныя апладысменты**).

Так абстаіць справа з увядзеннем у строй новых караблёў. Але адначасова з гэтым прасунулася і пабудова іншых караблёў, уступленне якіх у рады дзейнічаючага флота паследуе ў бліжэйшыя годы. Адбываецца закладка новых і новых баявых адзінак будучага магутнага флота.

Арганічна састаўной часткай флота з'яўляецца наша марская авіяцыя, якая адпаведна росту карабельнага састава павялічваецца, абнаўляецца і ўдасканальваецца, займаючыся сумеснай з караблямі баявой падрыхтоўкай.

Марская авіяцыя, якая састаіць з сухапутных (калёсных) і марскіх самалётаў (гідрасамалётаў), павінна больш удзяліць увагі развіццю, стварэнню новых тыпаў чыста марскіх гідрасамалётаў. Па баявой падрыхтоўцы нашы лётчыкі павінны яшчэ больш рашуча заняцца асваеннем метадаў барацьбы з марскім праціўнікам. Карабль праціўніка павінен быць для яе асноўнай і галоўнай мэтай у барацьбе.

Берагавая абарона, касцяком якой з'яўляюцца батарэі пераважна буйных калібраў, вельмі разнастайныя па сваіх відах зброі, развіваючыся і далей, павінна ўдасканальвацца для чоткіх сумесных дзеянняў з караблямі і авіяцыяй Ваенна-Марскога Флота.

К Дню Ваенна-Марскога Флота ў гэтым годзе Наркамат суднабудаўнічай прамысловасці ўжо здаў нам цэлы рад караблёў. Прычым атрыманыя караблі вельмі пераканаўча—сваёй тэхнікай і становішчам механізмаў—тавораць аб далейшых поспехах нашай суднабудаўнічай прамысловасці. Магчымасць-жа прыступіць на іх неадкладна, пасля пад'ёму ваенна-марскога флага, да даволі складаных вучэнняў паказвае, што асабовы састаў флота добра авалодвае сваёй тэхнікай.

Было-б шкодна і небяспечна гаварыць, што намі ўжо зроблена ўсё магчымае. У наяўнасці штогодны рост флота, мы знаходзімся на шляху да выканання пастаўленай партыяй і ўрадам задачы. Але цяжкасці яшчэ ўперадзе, і патрэбен яшчэ большы ўдзел усяго народа ў справе будаўніцтва флота і ўсямерная яму дапамога.

Колькасці караблёў, уступаючых у нас штогод у строй, могуць пазайздросціць многія краіны, але для нас гэтыя маштабы яшчэ яўна недастатковы. Якасць атрымліваемых караблёў неабходна павышаць і надалей, тэрміны здачы новых караблёў трэба вытрымліваць больш дакладна.

Так абстаіць справа з ростам нашага флота за апошнія два годы.

За прайшоўшы год флот аказваў дапамогу Чырвонай Арміі ў барацьбе з белафінамі. У цяжкіх лёдавых умовах, выключна суровай зіме, караблі Балтыйскага і Паўночнага флотаў і асабліва падводныя лодкі самаадданa працавалі, абараняючы совецкія граніцы і нападаючы на праціўніка.

Тры падводныя лодкі ўзнагароджаны ордэнамі «Красное знамя». Камандзіры гэтых лодак тт. Трыпольскі, Вершынін і Каняеў удастоены звання Героя Совецкага Саюза, а асабовы састаў узнагароджан ордэнамі і медалямі за выдатнае выкананне баявых заданняў. (**Апладысменты**).

Марская авіяцыя з гераізмам і бясстрашшам выконвала любую пастаўленую перад ёй баявую задачу.

Мы мелі магчымасць яшчэ раз пераканацца ў бязмежнай адданасці нашых камандзіраў, палітработнікаў і чырвонафлотцаў справе большэвіцкай партыі, у гатоўнасці адважна абараняць сваю радзіму. (**Апладысменты**).

Мы на справе, у баявых умовах праверылі нашу тэхніку, і гэта дапамагае нам у знішчэнні дробных недахопаў і ў далейшым яе ўдасканаленні на аснове гэтага вопыту.

Дазвольце мне ад імені ўсяго асабовага састава Ваенна-Марскога Флота падзякаваць работнікаў усіх заводаў, даючых нам гэту тэхніку, і, у першую чаргу, работнікаў Наркамата суднабудаўнічай прамысловасці, яго кіраўнікоў — былога наркома тав. Тэвасяна і цяперашняга — тав. Насенка.

У час баявых дзеянняў гандлёвыя судны марскога і рачнога флота часта выконвалі не менш небяспечныя і адказныя баявыя задачы, як і судны ваеннага флота. Ледаколы тав. Папаніна, напрыклад, мелі велізарную нагрузку і самаадданa працавалі ў саставе флотаў па забеспячэнню баявых аперацый.

Наркаматы марскога і рачнога флота, асабліва марскога, з'яўляюцца нашымі бліжэйшымі памочнікамі ў час вайны, і іх работа, становішча іх караблёў, парадак і дысцыпліна на іх павінны ўсіх нас цікавіць, бо ад гэтага ва многім залежыць і работа Ваенна-Марскога Флота пры выкананні баявых аперацый.

Рабочыя і інжынеры раду ленінградскіх суднабудаўнічых заводаў, атрымліваючы баявыя заданні, з велізарным энтузіязмам выконвалі іх і, як правіла, — датэрмінова. Іх работа была высокаякаснай. Так і павінна быць. Нам патрэбна больш тэхнікі, заўсёды надзейнай і дасканалай. На караблі няма дробязей, і ўсе механізмы павінны дзейнічаць аднолькава чотка, пачынаючы ад галоўных машын і артылерыі да апошняга манометра.

Таварышы! Абстаноўка ў гэтым годзе патрабуе ад нас павышанай баявой гатоўнасці і ўзмацнення тэмпаў баявой падрыхтоўкі. На гэта мабілізаваны зараз чырвонафлотцы, камандзіры і палітработнікі.

Рашэнне ЦК ВКП(б) і Соўнаркома аб новых тэрмінах службы ва флоце, аб паляпшэнні становішча звыштэрміновікоў і рад іншых мерапрыемстваў дазволілі нам у гэтым годзе не пачынаць баявую падрыхтоўку з элементарных вучэнняў, і баявая падрыхтоўка зараз з'яўляецца працягам вучэнняў мінулага года з далейшым іх ускладненнем і ўдасканаленнем.

У адзнаку ад мінулых год задачай флотаў з'яўляецца правядзенне вучэнняў у зімовых умовах, г. зн. пераход на круглагадовую вучобу, без зімовых перапынкаў і з мінімальнымі перапынкамі на рамонт.

З усіх нашых флотаў Балтыйскі флот, маючы раней свае базы толькі ва ўсходняй частцы Фінскага заліва, замярзаў на працяглы перыяд. Але і ён зараз мае поўную магчымасць плаваць значнай часткай сваіх караблёў круглы год. Па прычыне адсутнасці такой круглагадовай вучобы і пераемнасці з года ў год мы, на жаль, часта тапталіся на адным месцы, удзяляючы асноўную ўвагу падрыхтоўцы адзіночнага карабля. Між тым толькі метадычная і паслядоўная (з года ў год) вучоба адзіночных караблёў з пераходам да падрыхтоўкі злучэнняў і эскадр ва ўзаемадзеянні падводных і надводных караблёў з авіяцыяй і берагавой абаронай, з іх штабамі і тыламі дасць поўнацэнны флот або флатылію.

Зараз нам створаны ўсе ўмовы для такой падрыхтоўкі, і толькі ад нас цяпер залежыць, не шкадуючы сіл, правесці гэта ў жыццё.

Паказальнікам інтэнсіўнасці баявой падрыхтоўкі караблёў можа служыць колькасць пройдзеных караблямі міль, лік лётных гадзін у авіяцыі і колькасць стрэльб у берагавой абароне, вядома, усё гэта памножанае на якасць вучобы.

Калі колькасць пройдзеных міль за май і чэрвень асноўнымі злучэннямі флота — эсмінцамі, крэйсерамі, лінкорамі Балтыйскага і Чорнаморскага флотаў у 1939 годзе ўзяць за 100 працэнтаў, то ў гэтыя-ж месяцы 1940 года пройдзена: па Балтыйскаму флоту да 143 проц., па Чорнаморскаму флоту да 130 проц. пры безумоўна павысіўшайся эфектыўнасці скарыстання кожнай пройдзенай мілі для вучобы і трэніровак. Інтэнсіўнасць на іншых флотах не меншая. Баявая падрыхтоўка праводзіцца з улікам вопыту, набытага нашымі Балтыйскім і Паўночным флотамі ў час вайны з белафінамі, і вопыту вайны, якая адбываецца зараз паміж Германіяй і Англіяй.

Асаблівая ўвага ўдзяляецца на флотах вучэнням з максімальным набліжэннем да ўмоў ваеннага часу.

Паходы ў свежае надвор'е мы павінны зрабіць нармальнымі для караблёў. Мы павінны лічыць палегчанымі ўмовамі, калі вучэнні праводзяцца пры добрым надвор'і і добрай бачнасці, вучэнні ў такіх умовах не будуць поўнацэннымі.

Удасканальваецца арганізацыя службы караблёў і часцей флота. Умацоўваецца дысцыпліна сярод байцоў і камандзіраў, на недахоп якой нам не раз указваў асабіста таварыш Сталін. Жалезная воінская дысцыпліна ва флоце для нас, маракоў, з'яўляецца справай нашай чэсці. Без дысцыпліны, і моцнай дысцыпліны, не можа быць боездольнага флота.

Кадры рашаюць усё! Гэтыя сталінскія словы ў выключнай ступені адносяцца да флота з яго складанай тэхнікай.

Быстры рост флота патрабуе і быстрай, але дакладнай падрыхтоўкі як начальствуючага, так і радавога састава.

У 1939 годзе мы прынялі ў нашыя вучэбныя атрады, дзе рыхтуюць радавы і малодшы начальствуючы састаў, каля 8.000 чалавек з сярэдняй асветай. Аб прыёме непісьменных ужо забылі, і паяўленне аднаго непісьменнага мела-б выгляд зараз як надзвычайнае здарэнне.

Названая мною лічба служыць не толькі паказальнікам добрага папаўнення, якое краіна дае флоту, але і паказальнікам культурнага росту Совецкага Саюза.

Нашы ваенна-марскія вучылішчы маюць магчымасць падабраць сабе лепшую [illegible]

Натуральна, камандаванне нашымі навучальнымі ўстановамі мае магчымасць выбраць лепшых па ведах і фізічнай падрыхтоўцы таварышоў, якія будуць выдатнымі марскімі інжынерамі на нашых караблях. Ёсць магчымасць падабраць сапраўды любячых мора людзей.

Велізарная колькасць жадаючых паступіць у нашы вучылішчы сведчыць аб вялікай цязе нашай моладзі да ваенна-марской службы. І я карыстаюся выпадкам сказаць нашым школьнікам, што калі яны жадаюць стаць камандзірамі-маракамі, неабходна мацней займацца і загартоўваць сваё здароўе, тады можна вытрымаць экзамен і стаць сапраўдным ваенным мараком.

У справе забеспячэння нас кадрамі, як і ў мінулым годзе, мы ўдзячны нашаму шэфу — ленінска-сталінскаму комсамолу, актыўна ўдзельнічаючаму ў будаўніцтве Ваенна-Марскога Флота з першых дзён яго існавання пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Ленінска-сталінскі комсамол, з'яўляючыся шэфам Ваенна-Марскога Флота, разам з намі працуе ва ўсіх галінах як будаўніцтва, так і штодзённай дзейнасці флота. Дзесяткі тысяч лепшых прадстаўнікоў нашай моладзі — членаў ленінскага комсамола прысвяцілі ўсё сваё жыццё рабоце на флоце, і вы іх можаце сустрэць усюды — ад радавога байца да адмірала, камандуючага флотам.

Спадзяемся, што комсамол яшчэ больш узмоцніць сваю дапамогу і будзе дастойным шэфам як сучаснага, так і будучага вялікага флота.

Атрымліваючы выдатную моладзь, мы абавязаны падрыхтаваць добрых, адданых справе Леніна—Сталіна, высокапісьменных, культурных камандзіраў і чырвонафлотцаў у нашых ваенна-марскіх вучэбных установах і нашых вучэбных атрадах.

Гэта можа быць дасягнута толькі пры добрай выхаваўчай рабоце, пры правільна распрацаваных праграмах, пры ўмелым спалучэнні тэарэтычнай вучобы з практыкай на караблях і ля механізмаў.

Такава задача нашых вучылішч, і выконваць яе яны павінны з поўным разуменнем значэння кадраў у перыяд будаўніцтва флота.

Для больш дакладнай падрыхтоўкі і праходжання раду марскіх прадметаў яшчэ да паступлення ў нашы ваенна-марскія вучылішчы рашэннем Соўнаркома ў сямі гарадах ствараюцца спецыяльныя школы, дзе вучні апошніх трох класаў будуць рыхтавацца для паступлення ў ваенна-марскія вучылішчы. Гэта, аднак, далёка не вычэрпвае нашых патрэбнасцей і ні ў якім выпадку не будзе перашкаджаць моладзі тых мясцовасцей і гарадоў, дзе няма такіх школ, удзельнічаць у конкурсах на прадмет паступлення ў ваенна-марскія вучылішчы.

Таварышы, праграма будаўніцтва Ваенна-Марскога Флота, распрацаваная пад асабістым кіраўніцтвам і назіраннем таварыша Сталіна, знаходзіцца ў дзеянні і ажыццяўляецца. (**Бурныя апладысменты**). Народ праяўляе велізарны інтарэс да жыцця Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, аказвае ўсямерную дапамогу ў справе ўмацавання іх боездольнасці. Урад і партыя робяць таксама ўсё магчымае для ўзмацнення нашай абароны, паказальнікам чаго служыць бюджэт 1940 г. у суме 57 мільярдаў рублёў.

Ваенна-Марскім Флотам штодзённа кіруюць асабіста таварыш Сталін і таварыш Молатаў. Непасрэдна дапамагае нам таварыш Жданаў, які з'яўляецца членам Галоўнага Ваеннага Совета флота. Намеснік старшыні Соўнаркома таварыш Варашылаў з'яўляецца нашым бліжэйшым кіраўніком і начальнікам. Гэта служыць залогам таго, што намечаная праграма будзе выканана. (**Апладысменты**).

Наш святы абавязак прыкласці ўсе намаганні для ўмацавання Ваенна-Марскога Флота, каб выканаць волю партыі, совецкага ўрада, волю народа, выканаць пастаўленую правадыром нашым таварышам Сталіным на XVIII з'ездзе партыі задачу: «Усямерна ўмацоўваць баявую магутнасць нашай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Чырвонага Флота».

Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна створаны слаўная Чырвоная Армія і наш Ваенна-Паветраны Флот, пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна ствараецца і будзе створан магутны Ваенна-Марскі Флот!

Няхай жыве наша вялікая і выдатная радзіма!

Няхай жыве наша Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот!

Няхай жыве наш урад і глава яго таварыш Молатаў!

Няхай жыве вялікі Сталін! (**Бурныя апладысменты, усе ўстаюць, бурная авацыя**).

(«Праўда» за 28 ліпеня).

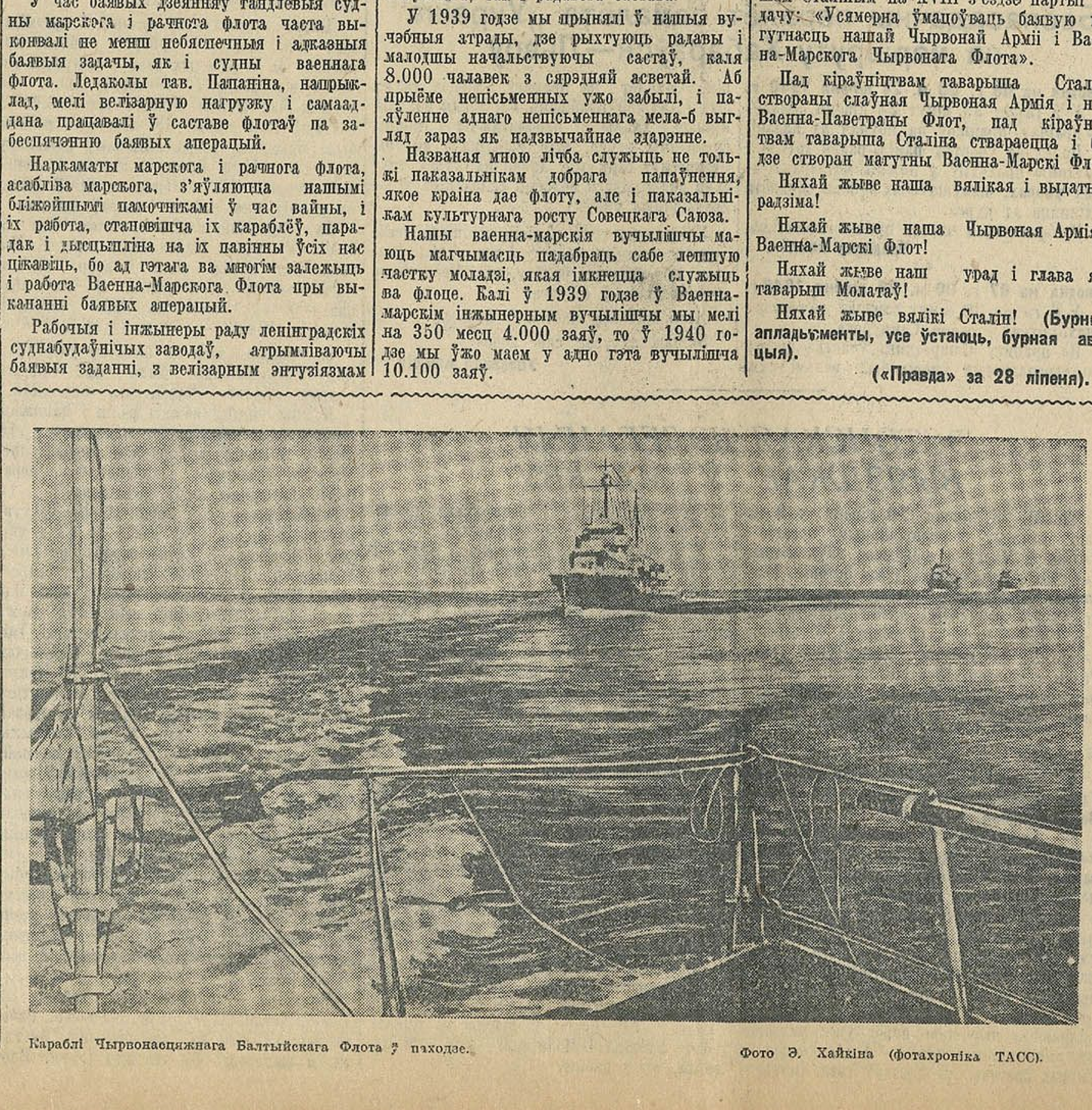

Караблі Чырвонасцяжнага Балтыйскага Флота ў паходзе. Фота Э. Хайкіна (фотахроніка ТАСС).

ЗАМЕСТ АГЛЯДУ ДРУКУ

СУПРОЦЬ НЕАХАЙНАСЦІ І ПАВЯРХОЎНАСЦІ Ў АСВЯТЛЕННІ ПАРТЫЙНАГА ЖЫЦЦЯ

На лютаўска-сакавіцкім пленуме ЦК ВКП(б) у 1937 г. таварыш Сталін указваў, што нашы гаспадарчыя поспехі, іх трываласць і працяглась цалкам і поўнасцю залежаць ад поспехаў партыйна-арганізацыйнай і партыйна-палітычнай работы.

Рэдакцыі газет абавязаны зрабіць з гэтага ўказання таварыша Сталіна неабходныя вывады.

Як-жа асвятляюцца пытанні партыйнага жыцця на старонках газет «Вольная праца» (орган Беластоцкага абкома КП(б)Б і аблвыканкома), «Свабодная Беларусь» (орган Гродненскага ГК і РК КП(б)Б, гарадскога і раённага выканаўчых камітэтаў) і «Авангард» (орган Аўгустоўскага РК КП(б)Б і райвыканкома)?

Характэрнай рысай для ўсіх трох газет з'яўляецца бессістэмнасць і павярхоўнасць у асвятленні ўнутрыпартыйнага жыцця. Пад рубрыкай «Партыйнае жыццё» на старонках гэтых газет часта змяшчаюцца нізкапробныя, павярхоўныя матэрыялы, нярэдка з грубымі памылкамі і недакладнасцямі. Часцей за ўсё гэтыя літаратурныя практыкаванні належаць пяру работнікаў рэдакцый, нярэдка людзей, не ведаючых глыбока сутнасці ўнутрыпартыйнай работы.

Прывядзем некаторыя прыклады. У нумары за 4 красавіка на старонках газеты «Вольная праца» надрукаван артыкул «Парочны стыль работы» (аўтар — работнік рэдакцыі Дынерштэйн). У гэтым артыкуле газета абвінавачвае сакратара пярвічнай партарганізацыі Горхарчпромгандля за тое, што «**не ажыццяўлялася права кантролю партарганізацыі за дзейнасцю адміністрацыі**».

Такое абвінавачанне з'яўляецца бязглуздым. Вядома, што права кантролю дзейнасці адміністрацыі прадастаўлена толькі вытворчым пярвічным партарганізацыям.

Гэтую-ж памылку паўтарае газета і ў № 111 за 16 мая. У артыкуле «Выносіць рашэння не будзем...» (аўтар—работнік рэдакцыі Д. Казлоў) «Вольная праца» крытыкуе «**камітэт партарганізацыі (чамусьці не бюро, а камітэт) тэкстыльнага трэста**» за тое, што, заслухаўшы справаздачу па вытворчых пытаннях дырэктара 5 тэкстыльнага камбіната тав. Назімава, бюро не прыняло ніякай пастановы. Між тым на камбінаце ёсць свая пярвічная партарганізацыя, яна і павінна ажыццяўляць кантроль дзейнасці адміністрацыі.

«Вольная праца» не крытыкуе бюро пярвічнай партарганізацыі за тое, што яно бярэцца не за сваю справу — кіраўніцтва работай прадпрыемстваў трэста, за нарушэнне статута ВКП(б). Наадварот, газета штурхае пярвічную партарганізацыю трэста на ажыццяўленне неўласцівых ёй функцый кантролю дзейнасці адміністрацыі.

Падражаючы прыкладу абласной газеты, орган Аўгустоўскага РК КП(б)Б і РВК газета «Авангард» у № 43 абвінавачвае пярвічную партарганізацыю райвыканкома таксама за тое, што «тут забылі рашэнне XVIII з'езда ВКП(б) аб кантролі і кіраўніцтве вытворчай работай».

Некаторыя газеты пайшлі яшчэ далей. Яны арганізуюць і змяшчаюць на сваіх старонках артыкулы сакратароў пярвічных партарганізацый совецкіх і гандлёвых устаноў, у якіх апошнія дзеляцца «вопытам работы» па ажыццяўленню права кантролю дзейнасці адміністрацыі.

Так, напрыклад, паступіла гродненская газета «Свабодная Беларусь». У № 108 за 30 чэрвеня яна змясціла артыкул сакратара пярвічнай партарганізацыі Горхарчпромгандля Івановай. У сваім артыкуле тав. Іванова расказвае, што калі ў пярвічнай партарганізацыі ніяк не ладзяцца справы з прапагандысцкай работай, тэарэтычнай вучобай комуністаў, то «зусім па-другому ідзе выкананне рашэнняў аб кантролі партыйнай арганізацыі за дзейнасцю гаспадарнікаў».

Ясна, што блытаніна, якую засеялі і прапагандыруюць газеты «Вольная праца», «Свабодная Беларусь» і «Авангард», апрача шкоды нічога другога не дае.

У Беластоку, Гродне, Аўгустове і іншых гарадах і раёнах Беластоцкай вобласці ёсць нямала прадпрыемстваў, МТС і соўгасаў, у якіх ужо створаны пярвічныя партарганізацыі. Паказаць вопыт работы гэтых пярвічных партарганізацый па ажыццяўленню права кантролю дзейнасці адміністрацыі, навучыць іх глыбока ў дэталях займацца вытворчымі справамі, уваходзіць ва ўсе поры гаспадарчага жыцця прадпрыемства, правільна спа[...]чаць масава-палітычную работу з [...] падарчай — удзячная задача партыйн[...] друку. Але, як відаць, гэтага не р[...]меюць кіраўнікі ўказаных газет.

Неахайнасць фармуліровак, памыл[...] недакладнасці дапускаюцца і ў ін[...] матэрыялах на партыйныя тэмы.

У артыкуле «Выканаем вялікія зада[...] настаўленыя перад большэвікамі захо[...] абласцей» «Вольная праца»ператва[...] раённы выканаўчы камітэт і каапера[...] ныя ўстановы ў ...партыйныя арганіза[...] Газета піша: «**...паасобныя партый[...] арганізацыі, як напрыклад, раённы [...] канаўчы камітэт, кааператыўныя арган[...] цыі за ўвесь час работы збіраліся а[...] два разы**».

У № 128 газета прыпісвае функцыі п[...] вічных партыйных арганізацый, парт[...] ных органаў і іх аддзелаў прапаганд[...] агітацыі органам народнай асветы. У [...] зеце гаворыцца, што «**гарадскі аддзел [...] роднай асветы да апошняга часу не [...] ганізаваў работу комуністаў па аўлад[...] ню марксісцка-ленінскай тэорыяй**».

Сцвярджае газета і тое, што «Х пленум ЦК ВЛКСМ звярнуў ас[...] лівую ўвагу комсамольскіх арганіза[...] на пытанне комуністычнага выхава[...] моладзі. Формы і метады ў разгортва[...] палітычна-масавай работы могуць бы[...] самымі разнастайнымі: адны могуць з[...] мацца ў гуртках па вывучэнню бягу[...] палітыкі, Сталінскай Канстытуцыі, па[...] граматы, другія—наведваць гутаркі і [...] клады на міжнародныя тэмы, лекцыі [...] асобных раздзелах «Кароткага курса [...] сторыі ВКП(б)».

Гэта—вымысел газеты і аўтара пры[...] дзеных радкоў нам ужо знаёмага суп[...] цоўніка рэдакцыі Дынерштэйна. Пры[...] дзеных газетай указанняў у рашэн[...] Х пленума няма. Вядома, што Х плен[...] ЦК ВЛКСМ абмяркоўваў пытанні аб [...] боце комсамола ў школе і па іх пры[...] адпаведныя рашэнні.

Пячатка неахайнасці, непісьменнасці [...] павярхоўных адносін да асвятлення п[...] танняў партыйнага жыцця ляжыць і [...] многіх іншых матэрыялах газет «Во[...] ная праца», «Свабодная Беларусь» [...] «Авангард».

Нярэдка гэта неахайнасць прыводзі[...] да грубых палітычных памылак, а час[...] нават да прамых антысовецкіх выпад[...] Так, напрыклад, атрымалася з артыкул[...] аб Маякоўскім. Грубыя памылкі дап[...] шчаны ў некаторых перадавых артык[...] лах газеты «Вольная праца», у арт[...] кулах «Прымазаўшыяся». «У ба[...] ад комсамола» і іншых, надрукава[...] ў газеце «Свабодная Беларусь», у спр[...] вздачы аб сходзе партыйнага акты[...] змешчанай у № 64 газеты «Авангард», [...] ў іншых артыкулах і заметках.

Вельмі рэдка ў гэтых газетах пая[...] ляюцца свае перадавыя артыкулы [...] партыйныя тэмы. «Вольная праца» ча[...] цей за ўсё абмяжоўваецца перадрукам [...] з цэнтральных газет.

Пытанні арганізацыйнага ўмацава[...] ня пярвічных партарганізацый, парты[...] най дысцыпліны, выхавання маладых к[...] муністаў, ажыццяўлення права кантрол[...] дзейнасці адміністрацыі вытворчымі пя[...] вічнымі партарганізацыямі, комсамольск[...] работы, агітацыйна-масавай, палітычна[...] работы сярод насельніцтва, выхаван[...] комуністычных адносін да працы і і[...] шыя на старонках гэтых газет, па су[...] насці, не падняты.

Заходнія вобласці ва многім адрозніва[...] юцца ад усходніх абласцей рэспублікі. [...] улікам гэтых асаблівасцей газеты і п[...] вінны будаваць сваю работу. Але аб г[...] тым, як відаць, забываюцца ў рэдакцы[...] ях. Інакш, скажам, чым-жа аб'ясніц[...] што за тры месяцы на старонках указа[...] ных газет не паявілася ні аднаго талк[...] вага артыкула, у якім выкрывалася [...] контррэвалюцыйная сутнасць буржуазны[...] і буржуазна-нацыяналістычных партый [...] артыкулаў, у якіх-бы паказваўся складан[...] працэс перавыхавання людзей, толь[...] каля года таму назад прышоўшых у на[...] шу совецкую сям'ю. У газетах не пака[...] зана на канкрэтных прыкладах, як н[...] выя совецкія грамадзяне перамагаюц[...] старыя прывычкі, уродлівыя звычаі, на[...] цыянальныя і рэлігійныя перажыткі, ўна[...] следаваныя ад капіталізма, як фарміруецц[...] іх соцыялістычная свядомасць, комуніс[...] тычныя адносіны да працы і быта.

Беднасць тэматыкі, павярхоўнасць ас[...] вятлення ўнутрыпартыйных пытання[...] аб'ясняецца тым, што вакол гэтых газет н[...] створан аўтарскі актыў, на іх старонка[...] вельмі рэдка выступаюць абласныя, ра[...] ённыя і нізавыя партыйныя работнікі.

Аб методыцы тэарэтычных субяседванняў

Абавязак кожнага комуніста—нясупынна працаваць над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню, глыбока вывучаць гісторыю большэвізма, сталінскі «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)».

У дапамогу вывучаючым гісторыю ВКП(б) часта праводзяцца тэарэтычныя субяседванні, лекцыі, даклады. Хочацца закрануць некаторыя прабелы і недахопы ў арганізацыі і правядзенні гэтых мерапрыемстваў.

Многія партыйныя і непартыйныя большэвікі нашага завода самастойна вывучаюць гісторыю партыі. Адначасова яны наведваюць лекцыі. Але звычайна на лекцыю прыходзяць, не рыхтуючыся да яе. І ў партыйнай арганізацыі такое з'явішча лічыцца нармальным. З асабістага вопыту я пераканаўся, што больш правільна і карысна — рыхтавацца да лекцыі. У працэсе работы знаёмішся з тэмай, а сама лекцыя паглыбляе твае веды. Апрача таго, калі рыхтуешся, то ўзнікаюць незразумелыя пытанні, якія потым можна вырашыць пры дапамозе лектара.

Тэарэтычныя субяседванні звычайна пачынаюцца ў нас з уступнага даклада кіраўніка — прадстаўніка аддзела прапаганды і агітацыі гаркома КП(б)Б. Прычым, даклад не бывае толькі ўступным у літаральным сэнсе слова. Ён займае многа часу, які было-б больш мэтазгодна скарыстаць для выступленняў удзельнікаў субяседвання. На маёй думцы, уступнае слова кіраўніка павінна быць кароткім, займаць не больш 10—15 мінут.

У арганізацыі саміх субяседванняў многа недахопаў. У нас яны праводзяцца па асобных раздзелах адзін раз у месяц. І ніхто з вывучаючых «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» чамусьці не жадае «забягаць» уперад, усе плятуцца следам за субяседваннем. Гэтым безумоўна аб'ясняецца той факт, што на сёнешні дзень па нашай партарганізацыі вывучаюць толькі шосты раздзел Кароткага курса.

Неабходна дыферэнцыраваць таварыскія субяседванні, для больш падрыхтаванай часткі таварышоў наладжваць асобныя гутаркі. Трэба таксама ўзняць якасны ўзровень субяседванняў і праводзіць іх не паогул па раздзелу, а па вузлавых яго пытаннях. Гэта будзе садзейнічаць лепшаму ўсваенню матэрыялу.

Арганізуючы сістэматычны кантроль над палітычнай самаадукацыяй комуністаў, партбюро павінна клапаціцца, каб таварышы, якія вывучаюць гісторыю партыі, больш працавалі самастойна, глыбока вывучалі кожную тэму, а на лекцыях і субяседваннях толькі ўдакладнялі асобныя пытанні і тым паглыблялі-б свае веды.

Неабходна прывіць кожнаму комуністу густ да сістэматычнай крапатлівай работы над скарбніцай марксізма-ленінізма.

Д. ЖЫТЛОЎСКІ,
завод імені Кірава, Віцебск.

УРАДЖАЙ

Прасторнае поле залацістага жыта калыхацца ад свежага ветрыка, як хвалістае мора. Спелы колас нізка хіліцца да зямлі, абцяжараны важкім зярном. Радуюцца калгаснікі—іх першы ураджай выдаўся ўдалым.

Але сярод людзей, як і сярод птушак, знаходзіцца воран, які любіць пакаркаць. Вось і каркаў сёй-той, з суседзяў:

— Утонуць яны ў сваім моры збожжа. Калі былі яны батракамі і пан падганяў ураджай, то як-небудзь працавалі. А цяпер хто ім за нас прыдуць, дапамогі папросяць.

На мінулым тыдні брыгадзір калгаса тав. Паплаўскі вярнуўся з поля са жменяй спелых калоссяў. Папрабавалі, як старэй ды пабольшы зярно на зуб, парадзіліся, і рашылі пачынаць жніво. Назаўтра члены арцелі імені Сталіна упершыню ў сваім жыцці прыступілі да ўборкі ўласнага ураджаю.

Работа спорылася з першага дня. З раніцы да вечара стракаталі калгасныя жняяркі. На другім участку дружна працавалі касцы і жнеі.

У 5 гадзін раніцы калгаснікі ўжо на полі, хоць на агульным сходзе было раніцай пачынаць работу ў 6. Добра, па-гаспадарску працуе Іван Марыінскі, яго дачка Яніна, Францішка і Яніна Кашынскія. У нагу з імі ідуць сем'і Зарэмба, Францішка Гняздоўскага, Мечыслава Рышэўскага і іншыя.

Карканне чорных варанаў не наклікала бяды. Калгаснікі з вясёлымі песнямі вяртаюцца з поля. Асноўны масіў азімых жаты за сем дзён. Хвалістае жытнёвае мора пераўтварылася ў лес бабак і копнаў. Засталося дажаць невялікі ўчастак—работы на 1—2 дні. Ні адзін «узорны гаспадар» з сяла яшчэ не закончыў уборку азімых.

**

Выдатная ліпеньская ноч. Цёплы вецер прынёс з лесу арамат смалы і мядовы пах дзікай канюшыны. Пара-б пасля працоўнага дня адпачыць людзям, ды не спіцца ім.

На зялёнай мураве ў двары сабраўся цесны гурток. Дарослыя вядуць гутарку. Гэта быў адзін з тых сходаў, якіх ніхто не склікае, без прэзідыума і пратакола і без пэўнай абвесткі дня. Проста двое прыселі на траве пагаварыць, падышоў трэці, чацверты, а астатнія, убачыўшы з акна гурток, паспяшылі да яго далучыцца. У кожнага многа ўражанняў ад новага калгаснага жыцця, цікавыя планы на будучае, хочацца іх выказаць. Тэкія сходы зацягваюцца часамі вельмі позна і разыходзяцца ўсе ў асабліва добрым настроі.

Калгасніца расказала, як на поле да іх прышла пажылая жанчына з сяла пераканацца, ці на самай справе так дружна працуюць без пана былыя батракі.

Брыгадзір т. Паплаўскі падлічыў, што ў сярэднім на кожную калгасную сям'ю ажата больш трох гектараў жыта, стольхі-ж будзе яравых.

— А ну, Зарэмба, Марыінскі, падлічыце, колькі гэта зярна вам прыдзецца, —таворыць Паплаўскі.

У кожнага пра сябе ўжо падлічана, колькі ён атрымае, але не прывыклі былыя батракі да такой колькасці ўласнага збожжа і адказваюць проста: «багата». Больш усяго гавораць аб будучым калгаса. Садзік малават. Прыдзецца павялічыць разоў у дзесяць. Сажалку пачысцілі, паглыбілі, але яна невялікая. Трэба выкапаць яшчэ адну, карпа развесці, птушкі пабольш трымаць. Кожнаму калгасніку трэба дом добры пабудаваць.

Планы вялікія, але ўсё гэта зусім рэальна. Якая будзе сіла калгаса праз пару год, калі ўжо сёлета засромы ў кожнага калгасніка будуць паўней, чым у аднаасобнікаў.

Е. УЗДЗЕНСКІ.

Чыжэўскі раён, Беластоцкай вобласці.

БЯРУЦЬ НОВЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

ВІЦЕБСК, 27 ліпеня. Заклік гарнякоў шахты «Цэнтральная-Ірміно» аб перагля- дзе абавязацельстваў у соцспаборніцтве імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі знайшоў гарачы водгук і падтрыманне сярод працоўных Віцебска.

На прадпрыемствах горада зараз праходзяць сходы, на якіх рабочыя і інтэлігенцыя бяруць новыя абавязацельствы па датэрміноваму выкананню вытворчых планаў і паляпшэнню якасці прадукцыі.

Сходы рабочых і ІТР, праведзеныя ва ўсіх зменах, брыгадах і цэхах трыкатажнай фабрыкі імені Клары Цэткін, аднадушна прынялі рашэнне даць краіне ў трэцім квартале звыш плана 20 тысяч кг трыкатажнага палатна і 110 тысяч пар наскоў, упраўляючы ў вытворчасць новыя прыстасаванні і ўдасканаленні і арганізаваўшы перадачу стаханаўскага вопыту работы, забяспечыць сярэдняе выкананне новых норм выпрацоўкі па фабрыцы на 110 працэнтаў.

**

БАБРУЙСК, 27 ліпеня. Абмеркаваўшы зварот гарнякоў шахты «Цэнтральная-Ірміно» і пераглядзеўшы ўзятыя абавязацельствы па сацыялістычнаму спаборніцтву імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, калектыў бабруйскай швейнай фабрыкі імені Дзержынскага абавязаўся выканаць гадавую вытворчую праграму да 10 снежня і даць да канца года гатовай прадукцыі звыш плана на поўмільёна рублёў.

На фабрыцы ўжо праведзен рад практычных мерапрыемстваў па рэалізацыі гэтага абавязацельства. Асаблівая ўвага ўдзяляецца пытанням павышэння якасці прадукцыі. Уведзен падвойны кантроль камплектнасці выпускаемай прадукцыі. Раней частка тканін прыходзіла ў цэхі без папярэдняй разбракоўкі. Зараз уведзена 100-працэнтная разбракоўка ўсіх відаў сыравіны. Прыняты меры да павышэння кваліфікацыі бракёраў. Праводзіцца праверка старых лекалаў. Майстры аслабанёны ад розных пабочных работ, на іх ускладзен вытворчы інструктаж рабочых.

(БЕЛТА).

ПЕРАГЛЯДАЮЦЬ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫ ДАГАВОР

З вялікім энтузіязмам сустрэў калектыў мінскага вагонарамонтнага завода імені Мяснікова зварот гарнякоў шахты «Цэнтральная-Ірміно» імені Сталіна. На ўсіх цэхах прайшлі сходы, на якіх рабочыя абавязаліся працаваць лепш і прадукцыйней.

— Пераход на 8-гадзінны рабочы дзень і 7-дзённы тыдзень стварыў новыя рэзервы для далейшага павышэння прадукцыйнасці працы,—заявілі на сходзе рабочыя калёснага цэха.

Пасля дзелавога абмеркавання звароту па ўсіх цэхах аднадушна прынялі новы соцыялістычны дагавор. Калектыў завода імені Мяснікова абавязаўся выканаць гадовы план валавога выпуску прадукцыі на паўтара месяца раней тэрміна. Стары соцыялістычны дагавор прадугледжваў выкананне гадавога плана да 12 снежня.

Рабочыя абавязаліся адрамантаваць звыш гадавога плана 10 вагонаў, 200 калёсных пар, а таксама павялічыць на 16 проц. прадукцыйнасць працы і знізіць на 6 проц. сабекошт выпускаемай прадукцыі.

І. СУРАГА.

Дадзім краіне больш паравозаў і вагонаў

Вось ужо месяц, як наша комплексная група па рамонту паравозаў працуе па-новаму. Кожны рабочы працуе поўных 480 мінут.

Брыгада кацельшчыкаў, дзе брыгадзірам быў тав. Татушонак, сістэматычна прастойвала з-за адсутнасці неабходных дэталей. Рабочыя не былі нагружаны работай і ў той-жа час брыгадзір спасылаўся на недахоп рабочай сілы. У гэтым ён бачыў асноўную прычыну адставання. Зараз брыгадзірам назначан стаханавец тав. Бажок. І пры той-жа колькасці рабочых мы сістэматычна перавыконваем свае заданні, нават выявілася лішняя рабочая сіла. За ліпень адрамантавана 18 тэндэраў замест 16 у чэрвені.

За месяц работы па-новаму брыгада па рамонту экіпажаў, якую ўзначальвае камуніст тав. Ліхва, таксама стала непазнавальнай: павялічылася прадукцыйнасць працы, палепшылася якасць прадукцыі. Да апублікавання Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР на асобных працэсах існавала пачасовая аплата працы. Гэта тармазіла нашу работу. Рабочы тав. Тундэр працаваў усяго 280—300 мінут у дзень. Неаднаразовыя папярэджанні на яго не дзейнічалі. Прадукцыйнасць працы гэтага рабочага была вельмі нізкай. Пасля пераводу яго на індывідуальную здзельшчыну прадукцыйнасць павялічылася на 50—60 проц. Зараз тав. Тундэр працуе поўных 480 мінут і стаў адным з перадавых рабочых.

Такія першыя крокі работы па-новаму. Наша група падхапіла ініцыятыву шахцёраў «Цэнтральная-Ірміно» аб арганізацыі дастойнай сустрэчы пятай гадавіны стаханаўскага руху. Няўхільным выкананнем Указа Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і разгортваннем стаханаўскага руху мы даб'емся яшчэ большых поспехаў і дадзім нашай краіне больш паравозаў і вагонаў высокай якасці.

А. В. РАБЧЫНСКІ,
майстар комплекснай групы Гомельскага паравоза-вагонарамонтнага завода.

Ленінградскі Вялікі Драматычны тэатр імені Горкага паказаў мінскаму гледачу п'есу Н. Пагодзіна «Крамлёўскія куранты». На здымку: сцэна з другога акта.

НАШЫ ГАСТРОЛІ Ў МІНСКУ

1 жніўня канчаюцца гастролі ў Мінску Ленінградскага Вялікага драматычнага тэатра імені Горкага. Больш месяца прабылі мы ў сталіцы БССР. За гэты час тэатр паставіў 46 спектакляў, якія наведала каля 40 тысяч чалавек.

У чым прынцыповае значэнне гастроляў тэатра ў Беларусі? Для нашага калектыва гэта была не проста гастрольная паездка. Мы ставілі сваёй мэтай — пазнаёміць працоўных сталіцы брацкай рэспублікі з мастацтвам горада Леніна, мастацтвам, якое з вялікім поспехам дэманстравалася ў Маскве ў час дэкады. Мы хацелі праверыць нашы работы на гледачах, якія яшчэ не ведалі наш тэатр.

Мы пакідаем сталіцу БССР з самымі лепшымі ўражаннямі аб месяцы, праведзеным у брацкай рэспубліцы.

Наш тэатр носіць імя Аляксея Максімавіча Горкага. Вялікі пісьменнік, геніяльны мастак слова з'яўляецца яго [illegible]. Асноўная задача нашага калектыва — [illegible] працаваць над горкаўскай драматургіяй. [illegible] п'есы да горкаўскіх спектакляў. П'есы Горкага «Дачнікі», «Мешчане» [illegible] глыбокай праўдзівасцю, паэтычнай [illegible] вялікай [illegible] спектакляў у Мінску, безумоўна, з'явіўся [illegible] значэння.

У час гастроляў тэатр паказаў працоўным сталіцы БССР дзве п'есы савецкіх драматургаў — «Крамлёўскія куранты» Нікалая Пагодзіна і «Цар Потап» Аляксандра Камкова. П'еса «Крамлёўскія куранты» [illegible] мастака [illegible]

[illegible]

драматурга Прыстлі «Корнелиус».

Мінскі глядач ацаніў і палюбіў вядучых майстраў нашага тэатра — заслужанага дзеяча мастацтваў ордэнаносца В. Я. Сафронава, заслужаных артыстаў РСФСР ордэнаносцаў В. П. Паліцэймака, В. Ц. Кібардзіну, О. Г. Казіка, А. Б. Нікрыціну, А. О. Ларыкава, Е. М. Грануўскую, Е. Г. Альтуса, Г. М. Мічурына, А. Н. Ардзі, а таксама маладых здольных артыстаў, якім даручаліся адказныя ролі: тт. Вольперт, Рабінкіна, Асокіну, Блюменфельд і іншых.

За час прабывання ў сталіцы БССР наш калектыў атрымаў многа пісьмаў ад

[illegible]

28 ліпеня 20 работнікаў нашага тэатра выехалі ў экскурсію па заходніх абласцях БССР, [illegible]

[illegible]

Але каму многа дана, з таго многа і патрабуецца. На ўвагу партыі і ўрада, на любоў працоўных мы павінны адказаць упорнай, выдатнай творчай работай, дастойнай тэатра імені А. М. Горкага.

Развітваючыся з працоўнымі сталіцы БССР, мы не гаворым ім «бывайце», мы спадзяемся, што гэта не апошняя наша сустрэча. Мы рады будзем зноў пабываць у Мінску — сталіцы вялікага з'еднанага беларускага народа.

Е. М. РАДЗІН,
дырэктар Ленінградскага Вялікага драматычнага тэатра імені Горкага, ордэнаносец.

ІГНАРЫРУЮЦЬ КАМБАЙНАВУЮ ЎБОРКУ

ПАРЫЧЫ. (Кар. «Звязды»). На пярэднім плане — постаці камлістых абак. Далёка за імі відаць камбайн. Прабышоўшы чатыры кругі, ён стаў. Папылы мужчына — паляві вартаўнік паведамляе, што камбайнеры пайшлі абедаць.

Густа ляжаць кучкі саломы і мякіны. Падыходзім, мацаем каласы. Нідзе няма зярнят, вымалачана чыста.

Неўзабаве прыходзяць камбайнеры і трактарыст. Камбайнер Аксён Рыбакоў гаворыцца:

— Так далей нельга. Не можам мы кожны раз пакідаць на полі камбайн і хадзіць за 3 кіламетры ў вёску абедаць.

Патрабаванне камбайнераў зусім правільнае.

Заведзен трактар. Пушчан матор камбайна. Хадуном захадзілі нажы, замільгалі планкі палатна.

Памочнік камбайнера Павел Казак, стоячы на памосце ля штурвала, пільна сочыць за ражучым апаратам, рэгулюе яго. Крыллі матавіла адзяляюць пасмы жыта, якія бесперапынна рухаюцца па палатну ў малацільны барабан. Камбайн падыходзіць да прагаліны, выжатай жняяркай.

— Не сцярпелі такі, улезлі! — з горыччу заўважае тав. Рыбакоў.

Круг абыйдзен. Бункер поўны зярна. Камбайнер спыніўся ў чаканні падводы. Выгрузны шнэк — у дзежнні. Сыплецца важкае зярно.

Усе падстаўляюць рукі, разглядаюць яго, прабуюць на зуб. Зрэдку паміж сухімі зёрнамі праклдаецца сырое зярно.

З-за жыта вышаў брыгадзір калгаса «Кастрычнік» Дзяніс Зыкун.

— Сёлета не разам паспявае жыта,— заўважае ён.

— Жыта яшчэ не паспела, — перабівае яго Рыбакоў. — Навошта-ж пачалі жаць жняяркамі плошчу, якая прызначана пад камбайнавую ўборку?

— Мая справа малая, — так распарадзіўся старшыня калгаса тав. Кохна.

І на самой справе праўленне калгаса парушыла дагавор з МТС і стала на антыдзяржаўны шлях. На полі горы работы: асталося скасіць 70 гектараў сенакоса, многа скошанага сена ляжыць у копнах і нават у пракосах. Вецер кудлаціць зжаты і нязвезены ячмень. Перасцеў лён. Ёсць куды прыкласці рабочыя рукі. Аднак праўленне калгаса накіравала жняяркі на плошчу, прызначаную пад камбайнавую ўборку.

Каля струхнеўшага тока на брэзентах сушыцца зярно. Неба нахмурылася. Кладаўшчык Рыгор Яцкевіч не можа адзін пацягнуць брэзент. Ён насыпае зярно ў мяшок, нясе яго на ток, высыпае, і, правазіўшыся доўгі час, не паспеў забраць усё зярно да дажджу. Калгас рыхтаваў зернасушылку, але не закончыў яе. Другая сушылка таксама стаіць ненакрытай.

І для таго, каб не вазіцца з зярном з-пад камбайна, тут пачынаюць жаць уручную і жняяркамі ўсю плошчу.

Недалёка ад раённага цэнтра ў калгасе «Перамога» таксама жнуць рукамі жыта, якое прызначана пад камбайнавую ўборку. І робіцца гэта ў той час, як камбайн працуе спраўна і добраякасна. У гэтым калгасе не звезена з поля жыта з плошчы ў 60 гектараў. Ноўскладаная калгасная малатарня неадрамантавана і невядома калі калгас прыступіць да малацьбы.

У раёне ручная ўборка жыта пачалася 10 дзён назад. У калгасах зжата больш 5 тысяч гектараў — 65 проц. азімых, але не звезена і незаскірдавана ні аднаго снапа. На калгасных палях бабкі стаяць раскрытымі і мокнуць пад дажджом.

Паколькі надвор'е капрызнае, няўстойлівае, такі разрыў паміж уборкай, стагаваннем і абмалотам можа прывесці да вялікіх страт зярна.

У сувязі з неадначасовым паспяваннем збожжа, раённае кіраўніцтва разгубілася і не дало яснай устаноўкі наконт таго, як паступіць з плошчамі, якія прызначаны пад камбайнавую ўборку. А між тым у загадзе народнага камісара земляробства СССР т. Бенедзіктава ясна сказана, што толькі ў выпадку прастояў камбайнаў па віне МТС дазваляецца калгасам праводзіць уборку простымі машынамі незалежна ад таго, што даны масіў быў вызначан пад камбайнавую ўборку.

У даным выпадку пасевы не пераспелі, камбайны працуюць спраўна. Дык чаму-ж у раёне ігнарыруюць камбайнавую ўборку?

І. НОВІК.

Совецкая Літва

Совецкая ўлада таржаствуе ў Прыбалтыцы. Літва, як і суседнія краіны — Эстонія і Латвія — уступае ў вялікі Совецкі Саюз. Надышла гадзіна, калі літоўскі народ уздыхне поўнымі грудзьмі, калі расквіце яго гаспадарка і культура, пачнецца небывалае развіццё яго вытворчых сіл.

**

Царская Расія, у састаў якой уваходзіла Літва, імкнулася ліквідаваць усякія праявы літоўскай нацыянальнай культуры. Літоўскіх школ не было. Выданне кніг і газет на літоўскай мове забаранялася. Асноўная маса літоўцаў аставалася непісьменнай.

Рэвалюцыйны рух у Расіі ў канцы XIX века і асабліва ў 1904—1905 гг. унёс новы струмень у нацыянальна-вызваленчую барацьбу літоўскага народа. Супроць царызма рашуча выступілі рабочыя і сялянскія масы. Але з падаўленнем рэвалюцыі ў Расіі царскія ўлады расправіліся і з рэвалюцыйным рухам у Літве.

Пасля перамогі Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі Літва атрымала нацыянальную свабоду і дзяржаўную самастойнасць.

У сярэдзіне снежня 1918 года ўтварыўся часовы рэвалюцыйны рабоча-сялянскі ўрад Літвы. 16 снежня 1918 года ён абвясціў Літоўскую Совецкую Соцыялістычную Рэспубліку. У лютым 1919 года апошняя аб'ядналася з Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікай у Совецкую Соцыялістычную Рэспубліку Літвы і Беларусі.

Совецкая ўлада пратрымалася ў Літве толькі некалькі месяцаў і была задушана інтэрвентамі.

Палітыка Антанты ў адносінах лімітрофаў была палітыкай «калючага дроту», накіраванай супроць совецкай улады. Кіраўнікі Антанты марылі стварыць бар'ер ад Паўночнага Ледавітага акіяна да Чорнага мора, каб аддзяліць совецкую краіну ад сваіх уладанняў.

Калі ўзнікла новая літоўская дзяржава, першапачаткова цэнтрам яе быў горад Вільна. Але літоўцам нядоўга ўдалося ўтрымаць горад у сваіх руках. У кастрычніку 1920 года польскія войскі захвацілі Вільна.

Вільна і Віленская вобласць 19 год аставалася ва ўладзе польскіх паноў. Яна ўваходзіла ў састаў так званага Віленскага ваяводства, куды была ўключана і частка беларускіх земель. Літоўцы, роўна з беларусамі і украінцамі, знаходзіліся ў поўнай кабале ў польскіх памешчыкаў і ваенных пасяленцаў — асаднікаў. Імперыялістычныя дзяржавы падтрымалі гэты акт грабяжу і насілля.

Пасля крушэння лоскутнай і няжыццездольнай польскай дзяржавы, аснаванай на прыгнёце, насіллі і эксплаатацыі насяляючых яе народаў, магутная Чырвоная Армія вызваліла горад Вільна і Віленскую вобласць, Совецкая ўлада вярнула іх Літве.

Гэты гістарычны акт яшчэ раз дэманстрыраваў перад усім светам сталінскую палітыку міру і дружбы паміж народамі.

**

Літва займае тэрыторыю ў 60 тыс. кв. кілометраў з насельніцтвам у 2,9 млн. чалавек (з уключэннем тэрыторыі Віленскай вобласці). Як па колькасці насельніцтва, так і па шчыльнасці (48 ч. на 1 кв. км) Літва перавышае Эстонію і Латвію. Па нацыянальнаму саставу, згодна афіцыяльнай статыстыцы на 1 студзеня 1939 года, лічылася літоўцаў 85 проц., яўрэяў 7 проц. і іншых — 8 проц. З далучэннем Віленскай вобласці (500 тыс. чалавек) процант беларускага і яўрэйскага насельніцтва значна ўзрос.

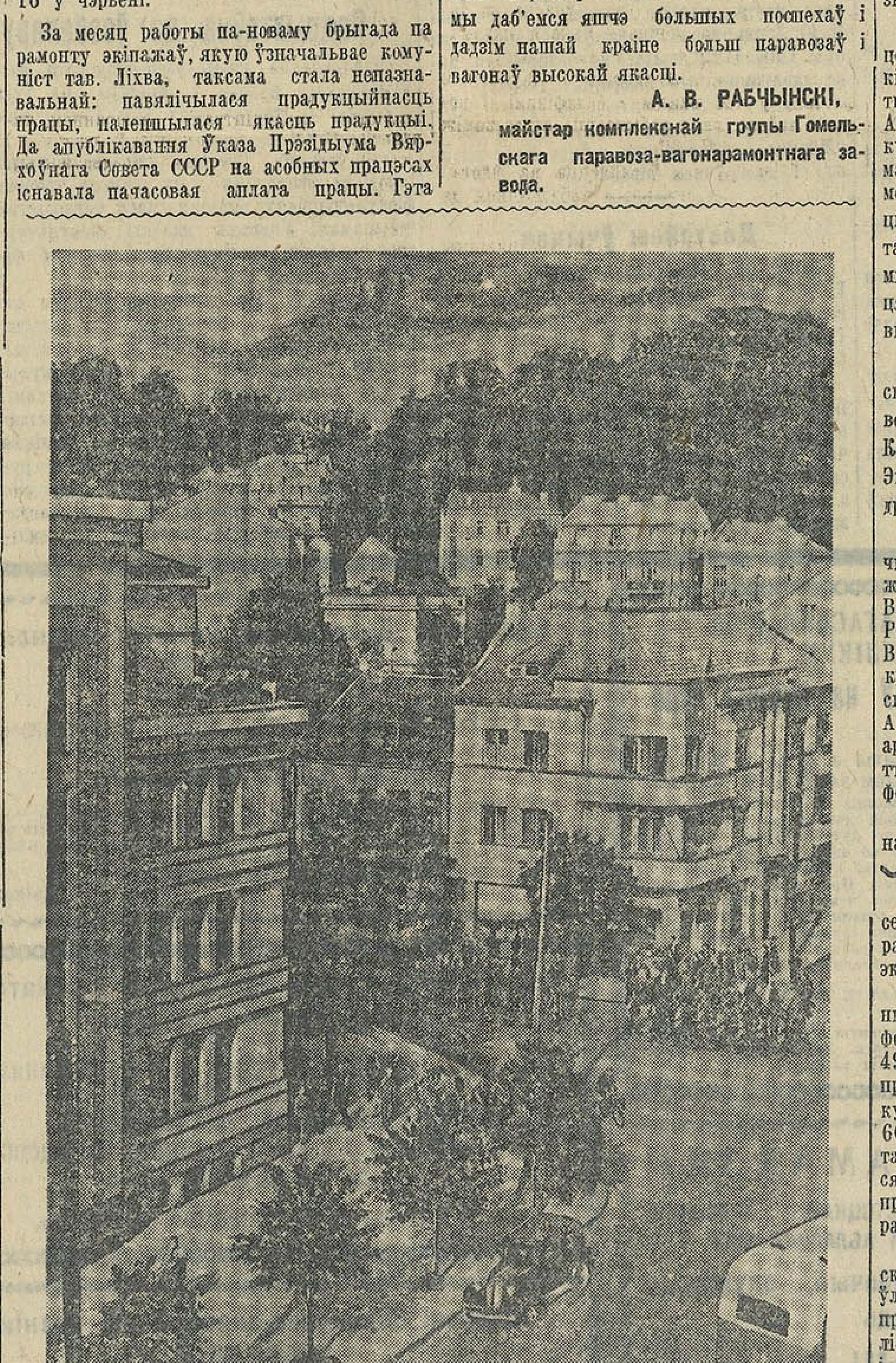

Від горада Каўнаса.

Па свайму рэльефу Літва прадстаўляе ўзгорыстую раўніну, перасечаную радам узвышшаў, з вялікай колькасцю азёр, балот і лясоў. Важнейшай ракой з'яўляецца Нёман, басейн якога займае большую частку Літвы. Нёман бярэ свой пачатак недалёка ад Мінска, цячэ на захад праз Беларусь, а каля Гродна паварачвае на поўнач і ўступае на тэрыторыю Літвы. У межах Літвы Нёман з'яўляецца суднаходнай ракой. З іншых рэк найбольшае значэнне маюць пратокі Нёмана Вілія і Лубіса.

Літва — сельскагаспадарчая краіна. Яе эканоміка адрозніваецца ад Эстоніі і Латвіі перш за ўсё тым, што тут няма буйных партоў, ні аднаго буйнага індустрыяльнага цэнтра, ні адной развітай галіны прамысловасці.

У даваенны час Літва была цесна звязана з эканомікай Расіі. Яна атрымлівала сыравіну і фабрычныя вырабы з розных раёнаў краіны. Яе-ж сельскагаспадарчая прадукцыя знаходзіла збыт у Расіі і праз латвійскія і эстонскія парты—за граніцай.

Утварэнне самастойнай Літвы зусім не азначала стварэнне незалежнай эканомікі краіны. Літоўская буржуазія імкнулася забяспечыць цесную эканамічную сувязь з Англіяй, ператварыць Літву ў яе аграрны прыдатак, накшталт Даніі.

Але не гледзячы на развіццё жывёлагадоўлі, Літва далёка адставала ад Даніі. Экспарт маленькай Літвы з яе жабрацкім сельскім насельніцтвам не мог канкурыраваць з дацкім, канадскім і галандскім экспартам жывёлагадоўчых прадуктаў.

Літва населена пераважна малазямельнымі і беззямельнымі сялянамі. Зямельны фонд размяркоўваўся наступным чынам: 49 проц. сялянскіх гаспадарак мелі 17,1 проц. зямлі, а 9,3 проц. памешчыцкіх і кулацкіх гаспадарак уладалі 34 проц. зямлі. 600 найбольш буйных маёнткаў валодалі такой-жа колькасцю зямлі, як і 70 тысяч бядняцкіх гаспадарак. Адзін плуг прыходзіўся на дзве гаспадаркі, адна барана на кожныя 10 гаспадарак.

Памешчыкі і духавенства грабілі літоўскага селяніна. За перыяд сметонаўскага ўладарніцтва было прадана з таргоў 25 проц. сялянскіх гаспадарак. Сяляне туліліся на цесных і неўрадлівых палосках, іх з усіх бакоў акружалі і цяснілі багатыя памешчыцкія ўладанні.

Прамысловасць у Літве развіта слаба. Асноўнае месца ў ёй займаюць дробныя прадпрыемствы, галоўным чынам харчовай, дрэваапрацоўчай і скуранай прамысловасці. Ва ўсёй Літве налічваецца толькі 75 прадпрыемстваў з колькасцю рабочых больш 50. 1061 прадпрыемства мае ад 5 да 50 рабочых. У 1939 г. ва ўсёй літоўскай прамысловасці было занята 38 тысяч чалавек.

Адсутнасць уласнай сыравіны, паліва, нязначная ёмкасць унутранага рынка абумовілі слабае развіццё прамысловасці Літвы.

Каля палавіны ўсёй прамысловасці Літвы знаходзіцца ў Каўнасе, за ім следуюць гарады Шаўляй і Паневежыс.

Буйнейшымі гарадамі з'яўляецца Вільна з насельніцтвам звыш 200 тысяч чалавек і Каўнас — 103 тысячы чалавек.

Далучэнне Віленскай вобласці не ўнесла колькі-небудзь прыкметных змен у размер і характар літоўскай прамысловасці. Вядома, што палітыка польскага ўрада прывяла прамысловасць Вільна да поўнага заняпаду. Значна перавышаючы Каўнас па колькасці насельніцтва, Вільна мае ўдвая менш рабочых, чым Каўнас.

Узмацненне эканамічных сувязей Літвы з Совецкім Саюзам значна палепшыла становішча краіны. З Совецкага Саюза Літва атрымлівае ў дастатковай колькасці вадкае паліва, угнаенні, увоз якіх з 25 тыс. тон у 1939 годзе павялічыўся да 60 тыс. тон у гэтым годзе, і іншыя тавары. Літоўская тэкстыльная прамысловасць, раней працаваўшая на англійскай сыравіне, ужо ў пачатку цяперашняй вайны паміж Англіяй і Германіяй перажывала крызіс і працавала з няпоўнай нагрузкай. Зараз яна поўнасцю забяспечана совецкай бавоўнай.

**

Наступіла новая паласа ў жыцці літоўскага народа. Працоўны народ Літвы звергнуў стары рэжым, рэжым гнёту і бяспраўя. Ажыццяўляючы волю народа, народны сейм абвясціў устанаўленне Совецкай улады ў Літве.

Сейм увайшоў з хадайніцтвам у Вярхоўны Совет СССР аб прыняцці Літвы ў састаў Совецкага Саюза. Сейм аб'явіў таксама зямлю ўсенароднай уласнасцю, нацыяналізаваў банкі і буйную прамысловасць.

Новы народны сейм з'яўляецца ўвасабленнем працоўнай Літвы, у ім — 21 рабочы, 25 сялян, 27 інтэлігентаў і служачых, 1 рамеснік, 1 батрак, 3 салдаты. У сейме—8 жанчын. У новы сейм побач з 67 літоўцамі выбраны 4 яўрэі. 3 палякі, 2 беларусы, 1 рускі і 1 латыш.

Сярод 79 дэпутатаў—49 былых палітзняволеных, большасць якіх вызвалена народным урадам.

Совецкая Літва выходзіць на шырокую дарогу гаспадарчага і культурнага росквіту ў брацкім саюзе са ўсімі совецкімі рэспублікамі вялікага СССР.

Б. ЛІБЕРМАН.

ТЭЛЕГРАМЫ

Паведамленне германскага камандавання

БЕРЛІН, 29 ліпеня. (ТАСС). Германскае камандаванне перадае наступнае паведамленне: «Адна падводная лодка тарпедыравала 5 англійскіх суднаў агульным танажам у 48 тысяч тон, якія знаходзіліся пад аховай моцнага канвою. У ліку іх — крэйсер. Другая падводная лодка патапіла непрыяцельскія судны агульным водазмяшчэннем у 18.750 тон.

У паветраных баях над Ла-Маншам збіта 6 самалётаў праціўніка і адзін германскі.

У ноч на 29 ліпеня англійскія самалёты скінулі невялікую колькасць бомб над Заходняй і Паўночнай Германіяй, не нанёсшы пашкоджанняў. Толькі ў Гамбургу адна бомба ўпала ў насялёным квартале.

Агульныя страты праціўніка складалі ўчора 11 самалётаў. Два германскіх самалёты не вярнуліся на свае базы».

ПАВЕДАМЛЕННЕ ІТАЛЬЯНСКАГА КАМАНДАВАННЯ

БЕРЛІН, 29 ліпеня. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае наступнае паведамленне італьянскага камандавання: «Па той бок граніцы Кірэнаікі наша авіяцыя абстраляла з кулямётаў танкі праціўніка і падвергла іх бамбардыроўцы. Многія танкі сур'ёзна пашкоджаны. У паветраным баі збіта 2 самалёты праціўніка тыпа «Брыстоль Бленхейм», 2 італьянскіх самалёты не вярнуліся на сваю базу».

Налёт германскай авіяцыі на Англію

ЛОНДАН, 29 ліпеня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што адзін з гарадоў паўднёва-ўсходняга ўзбярэжжа Англіі сёння падвергся налёту 100 непрыяцельскіх самалётаў, сярод якіх ад 50 да 60 бамбардыроўшчыкаў. Бамбардыроўка праводзілася з пікіруючага палёту. Скінута многа бомб. Пашкоджанні нязначны. Два непрыяцельскіх самалёты збіты.

ПАВЕДАМЛЕННЕ АНГЛІЙСКАГА МІНІСТЭРСТВА АВІЯЦЫІ

ЛОНДАН, 29 ліпеня. (ТАСС). У паведамленні міністэрства авіяцыі ўказваецца, што ў рэзультаце ўчарашніх паветраных баёў ля ўзбярэжжа Англіі збіта 9 германскіх самалётаў. Англійская знішчальная авіяцыя страціла 2 самалёты.

ПАВЕТРАНЫ БОЙ ЛЯ БЕРАГОЎ АНГЛІІ

ЛОНДАН, 29 ліпеня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што ўчора над праліvамі паўднёва-ўсходняга ўзбярэжжа Англіі адбылося некалькі паветраных баёў, у якіх удзельнічала па меншай меры 70 самалётаў.

У баях збіта 3 германскіх самалёты.

Абвяшчэнне самастойнасці Брэтані

БЕРЛІН, 29 ліпеня. (ТАСС). Газета «Варшауэр цэйтунг» паведамляе аб абвяшчэнні брэтонскім нацыянальным саветам самастойнасці французскай правінцыі Брэтань.

Брэтань, якая складалася з пяці дэпартаментаў, размешчаных на паўночным захадзе Францыі, будзе населена выключна кельтамі. Галоўны горад правінцыі — Рэн налічвае 100 тысяч жыхароў. Другі па велічыні горад — Брэст. З двух мільёнаў насельніцтва Брэтані звыш мільёна гаворыць па-брэтонску. Астатняя частка — па-французску.

Па заяве нацыянальнага савета, «у цяперашняй вайне паміж Англіяй і Германіяй Брэтань займае пазіцыю, накіраваную супроць старага ворага Англіі».

Румынскія міністры на прыёме ў Мусаліні

БЕРЛІН, 28 ліпеня. (ТАСС). Як паведамляе Германскае інфармацыйнае бюро з Рыма, румынскі прэм'ер-міністр Жыгурту і міністр замежных спраў Румыніі Манойлеску былі ўчора прыняты Мусаліні ў прысутнасці італьянскага міністра замежных спраў Чыано.

Камюніке японскага ваеннага міністэрства і міністэрства юстыцыі

ТОКІО, 29 ліпеня. (ТАСС). Японскае ваеннае міністэрства і міністэрства юстыцыі апублікавалі сумеснае камюніке, у якім гаворыцца, што ў сувязі з узросшай за апошні час у Японіі актыўнасцю замежных шпіёнскіх органаў і іх канспіратыўнай дзейнасці, ваенная паліцыя па ўказанню пракурора ў выглядзе першага кроку арыштавала 27 ліпеня асоб, складаючых частку англійскай шпіёнскай сеткі, ахватваючай усю краіну.

Кіраўнікі Індыйскага нацыянальнага кангрэса патрабуюць незалежнасці Індыі

НЬЮ-ЙОРК. 28 ліпеня. (ТАСС). Бамбейскі карэспандэнт агенцтва Асошыэйтэд Прэс паведамляе, што 150 кіраўнікоў Індыйскага нацыянальнага кангрэса, засядаўшыя ў Пуна і Бамбеі, вынеслі рэзалюцыю, у якой патрабуюць ад Англіі прадастаўлення Індыі, пасля сканчэння вайны, незалежнасці. Гандзі на гэтых пасяджэннях не прысутнічаў. Карэспандэнт указвае, што з кіраўніцтва Індыйскага нацыянальнага кангрэса сем чалавек выказаліся за гэту рэзалюцыю, а Гандзі — супроць.

***

ЛОНДАН, 28 ліпеня. (ТАСС). Індыйскія газеты публікуюць паведамленні аб неспыняючыхся па ўсёй краіне арыштах дзеячоў рабочага руху. У Бангалуры паліцыя арыштавала 13 пікетчыкаў, выстаўленых у час забастоўкі на дзяржаўнай табачнай фабрыцы. Старшыня і сакратар мясцовага прафсаюза прыгавораны да штрафу ў 100 рупій кожны або да 4 месяцаў турэмнага зняволення.

У Дханбадзе за ўдзел у сходзе ў час забастоўкі 49 чалавек прыгавораны да штрафу па 25 рупій кожны або да 1 месяца турэмнага зняволення.

У Дакко паліцыя арыштавала 17 рабочых за ўдзел у сходзе без дазволу.

У Патне два чалавекі асуджаны на год турэмнага зняволення за тое, што яны ўстанавілі індыйскі нацыянальны флаг над будынкам суда.

У Калькуце арыштавана 11 левых членаў Індыйскага нацыянальнага кангрэса.

У Джахіры арыштаван кіраўнік забастоўкі гарнякоў, у якой удзельнічала 12 тыс. чалавек, патрабаваўшых прызнання прафсаюза і павелічэння заработнай платы.

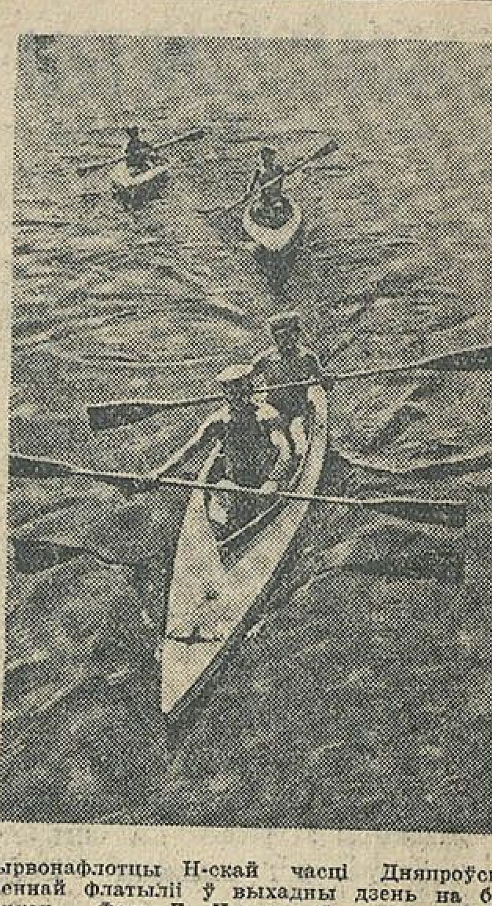

Чырвонафлотцы Н-скай часці Дняпроўскай ваеннай флатыліі ў выхадны дзень на байдарках. Фото Е. Халдэя (фотаклішэ ТАСС).

НОВЫ МІНСКІ ВАКЗАЛ

У Дзень чыгуначніка—4 жніўня—адкрыецца новы пасажырскі вакзал сталіцы БССР. Ад старога, няўтульнага будынка нічога не засталося: дом надбудэваны, перапланіраван, намнога расшыраны.

Першае ўражанне, калі ўваходзіш у вакзал,—гэта быццам апынуўся на станцыі маскоўскага метрапалітэна. Мрамарныя калоны, лепныя столі ў стылі беларускага арнамента, багатыя люстры, паліраванае дубовае дрэва.

У прасторным вестыбюлі размясціліся 10 кас. На абодвух баках—залы для пасажыраў. Па лесніцы падымаешся на другі паверх у хол. Налева — зноў зал для пасажыраў. Направа—рэстаран на 200 месц. Абсталяваны пакоі для мацеры і дзіцяці з ваннымі і душамі.

Залы аддзеланы шэрым, аранжавым, цёмнашэрым і белым мрамарам.

На пляцоўцы перад уваходам у хол устанаўліваецца скульптура таварыша Сталіна. Над будынкам вакзала мантыруецца вялікі электрагадзіннік.

Вакзал пабудаваны па праекту архітэктара «Мостранспраекта» І. Г. Рэпніцкага.

На будаўніцтва вакзала выдаткавана 2 мільёны рублёў.

Рэканструюецца і плошча перад вакзалам. Яна ўся будзе заліта асфальтам, трамвайныя каліі знімаюцца.

Аднатомнік твораў М. Ю. Лермантава на беларускай мове

Да 100-годдзя са дня смерці геніяльнага паэта, класіка рускай літаратуры М. Ю. Лермантава Дзяржаўнае выдавецтва пры СНК БССР выдае на беларускай мове аднатомнік яго выбраных твораў.

У кнігу будуць уключаны: раман «Герой нашага часу», паэмы «Дэман», «Мцыры», «Песня пра купца Калашнікава» і лірычныя вершы.

Дастойны ўчынак

ПОРАЗАЎ (Брэсцкая вобласць). (БЕЛТА). Гэтымі днямі каля калгаса імені Варашылава Поразаўскага раёна ў лесе ўзнік пажар. З кожнай мінутай ён усё больш і больш распаўсюджваўся і пагражаў перакінуцца на калгасную пасеку. Пажар заўважылі калгаснікі, працаваўшыя на полі. Яны пабеглі ў лес і дружна пачалі тушыць агонь. На дапамогу ім паспелі калгаснікі з суседніх вёсак. Праз некалькі гадзін пажар быў ліквідаваны.

Святкаванне Дня Ваенна-Марскога Флота ў БССР

Працоўныя сталіцы БССР адзначылі Дзень Ваенна-Марскога Флота, як радаснае свята баявой магутнасці ваеннага флота вялікай краіны сацыялізма і далейшага ўмацавання абароны СССР.

У Мінскім парку культуры і адпачынку імені Горкага адбылася масоўка працоўных сталіцы БССР, прысвечаная Дню Ваенна-Марскога Флота Савецкага Саюза.

Днём у Зялёным тэатры адбыўся агульнагарадскі сход прызыўнікоў. Прызыўнікі заслухалі даклад аб герайчным Ваенна-Марскім Флоце краіны сацыялізма. Затым будучыя байцы Чырвонай Арміі здавалі нормы на абаронныя значкі ПВХА і ГСА. Перад прызыўнікамі выступілі артысты Беларускай дзяржаўнай ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга філармоніі, якія выканалі рад народных і савецкіх песень і танцаў.

Вечарам у тым-жа тэатры каля трох тысяч працоўных горада з цікавасцю праслухалі даклад на тэму «Ваенна-Марскі Флот краіны сацыялізма», які трансліраваўся па ўсяму парку.

Пасля даклада артысты Беларускай дзяржаўнай ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга філармоніі выканалі «Старажытны беларускі вясельны абрад» — з рэпертуара дэкады беларускага мастацтва ў Маскве.

На эстрадзе велатрэка выступілі джаз мінскага Дома Чырвонай Арміі імені Варашылава і артысты Белдзяржэстрады. Да 12 гадзін ночы прадаўжалася святочнае гулянне мінчан.

Спартыўнае свята, прысвечанае Дню Ваенна-Марскога Флота, адбылося на рацэ Свіслач. Яшчэ зранку на прыстані мінскага Освода сабралася многа моладзі. Пасля даклада аб Дні Ваенна-Марскога Флота пачаліся спаборніцтвы па грэблі на дыстанцыю 1000 метраў. Першым да фініша падышоў дружыннік Освода тав. Жыдзераў. Гэту дыстанцыю ён прайшоў за 8 мін. На 30 сек. пазней фінішыраваў вучань 6 школы тав. Ласевіч.

Свята закончылася масавым катаннем на лодках і здачай норм на значок «Водоспасатель».

Спаборніцтвы па грэблі і масавае катанне на лодках былі арганізаваны і ў піонерскіх лагерах «Дразды».

***

ВІЦЕБСК. На жывапісныя берагі ракі Віцьба сабраліся тысячы працоўных на масоўку, прысвечаную Дню Ваенна-Марскога Флота.

Свята пачалося дэманстрацыяй работы вадалазаў Освода. Працоўныя з цікавасцю наглядаюць, як чалавек, апрануты ў гумавы касцюм, хаваецца пад вадой, а мінут праз дзесяць паяўляецца ля процілеглага берага.

Асабліва ажыўлена было каля прыстані. Тут працоўныя знаёміліся з мадэлямі сучаснага лінкора, падводнай лодкі, тарпедных катэраў і іншых караблёў, якія ўзброіў Ваенна-Марскі Флот СССР.

Свята закончылася вялікім водна-спартыўным спаборніцтвам, у якім прынялі ўдзел фізкультурнікі горада. Вечарам у парку адбылося вялікае народнае гулянне.

***

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Радасна адсвяткавалі працоўныя Гомеля дзень слаўнага Ваенна-Марскога Флота СССР. Вялікае ажыўленне ў гэты дзень назіралася на рацэ Сож. Усе станцыі на рацэ, катэры, а таксама рачны вакзал упрыгожыліся чырвонымі сцягамі, лозунгамі. Увагу гледачоў прыцягнула адбываўшаяся на рацэ вялікая ваенна-тактычная ігра. Сотні асоавіяхімаўцаў прадэманстравалі адбітак спробы «праціўніка» высадзіцца на бераг.

Пасля ігры адбыўся вялікі мітынг, на якім выступілі загадчык ваенным аддзелам Гомельскага гаркома партыі тав. Скібуноў, начальнік палітаддзела Днепрадзвінскага рачнога параходства тав. Алтаеў. Яны заклікалі працоўных горада вывучаць ваенна-марскую справу, яшчэ больш мацаваць магутнасць Ваенна-Марскога Флота.

Затым па рацэ адбылося вялікае гулянне. Вадалазы — выхаванцы выратавальнай станцыі дэманстравалі майстэрства вадалазнай справы. 300 прызыўнікоў спаборнічалі па грэблі і плаванню і здавалі нормы на значок ГПА. Тут-жа адбылося масавае катанне на лодках.

Вечарам у парку культуры і адпачынку адбылося масавае народнае гулянне.

***

БРЭСТ. (Кар. «Звязды»). У чэсць Дня Ваенна-Марскога Флота СССР гарком камсамола разам з горсаветам Асоавіяхіма правёў ваенізіраваны паход камсамольцаў і працоўнай моладзі. У паходзе прымалі ўдзел звыш 200 чалавек. З імі праведзены гутаркі аб магутнасці Ваенна-Марскога Флота СССР, аб яго гісторыі, аб камсамольскім шэфстве над флотам.

Больш 3 тысяч чалавек прыцягнула воднае свята, праведзенае на рацэ Мухавец. У праграме свята было масавае катанне на байдарках, здача норм па плаванню і грэблі.

Вечарам у гарадскім парку імені 1-е Мая адбылося масавае гулянне працоўных горада. Для ўдзельнікаў гулянняў быў дан канцэрт сіламі мастацкай самадзейнасці горада. Былі арганізаваны атракцыёны, стральба з дробнакаліберной вінтоўкі і іншыя віды забаў.

Весела правялі свята на 9-м гідравузле Днепрабугскага канала. Днём на палянцы ў сасновым лесе адбыўся мітынг, на якім прысутнічала больш 300 чалавек.

Падрыхтоўка да ўсебеларускага фізкультурнага парада

Набліжаецца дзень усебеларускага фізкультурнага парада ў Мінску. Ва ўсіх спартыўных таварыствах ідзе ўзмоцненая падрыхтоўка да яго.

«За радзіму, за Сталіна» — з такім лозунгам выступіць на парадзе тысяча фізкультурнікаў ордэнаноснага таварыства «Дынама». Уперадзе калоны фізкультурнікі панясуць вялікую скульптурную фігуру таварыша Сталіна.

З лозунгам «За сусветныя рэкорды савецкага спорта» пройдуць лёгкаатлеты, гранатамётчыкі, штангісты, футбалісты, стралкі і інш. Калона жанчын-фізкультурніц панясе абручы, абвітыя кветкамі. Унутры гэтых абручоў будзе ярка выдзяляцца эмблема таварыства — вялікая літара «Д». У канцы калоны будзе рухацца машына, афармленая на тэму «За радзіму». Будзе паказан эпізод, як пагранічнікі з службовымі сабакамі затрымліваюць нарушальніка граніцы.

Стройнымі радамі пройдуць калоны байцоў і камандзіраў — фізкультурнікаў мінскага гарнізона, калоны ордэнаноснага інстытута фізкультуры, спартыўных таварыстваў «Спартак», «Харчавік», «Будаўнік», «Полымя» і інш. На турніках і бруссях, устаноўленых на машынах, спартсмены прадэманструюць рад практыкаванняў.

Асобнай калонай прадэфіліруюць 1100 фізкультурнікаў — дэлегатаў 10 абласцей рэспублікі.

Шэствіе замкнуць калоны веласіпедыстаў і матацыклістаў.

Каля 16 тысяч фізкультурнікаў прымуць удзел ва ўсебеларускім парадзе. Яны прадэманструюць сілу, лоўкасць, адвагу, гатоўнасць да абароны сацыялістычнай радзімы.

На Н-скай падводнай лодцы (Паўн... флот).
Фото Н. Чэрных (фотаклішэ ТА...

ПА СТАРОНКАХ ГАЗЕТ БССР

⊙ **Канферэнцыя прызыўнікоў** адбылася ў г. Лідзе. Будучыя байцы Чырвонай Арміі выклікалі на сацыялістычнае спаборніцтва прызыўнікоў горада Баранавічы. Канферэнцыя паслала прывітальныя пісьмы таварышам Сталіну і Варашылаву. (**«Уперад»**).

⊙ **У піонерскім лагеры Забашавічы** пачылі ўжо 206 піонераў і школьнікаў горада Барысава. Днямі на адпачынак у лагер выехала другая змена — 200 ...цей. (**«Большэвіцкая трыбуна»**).

⊙ **На добрабыт гарадскога пасёлка** Заслаўль асігнавана ў бягучым годзе 8... тысяч рублёў. Праводзіцца брукаванне вуліц і тратуараў. (**«Калгаснік Заслаўшчыны»**).

ВЫКАНАННЕ ПЛАНА ТОРФЗАВОДАМІ НАРКАМАТА МЯСЦОВАЙ ПАЛІЎНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР ЗА 28 ЛІПЕНЯ (у процантах)

Заводы	Сутачнае заданне	Календарнае
Асінторф	73,7	93
Чырвоны сцяг	82,5	83
Імені Орджанікідзе	11,3	88
Імені Даумана	131,3	120
Дукора	77,1	106
Радзічава	64,0	49
Міханавічы	130,5	128
Балбасава	87,7	85
Змяёўка	62,0	89
Свабода	74,0	79
Лукскае	85,1	93
Татарка	73,3	88
Давыдаўка	78,0	96
Дубінец	46,5	69
Крэмянец	—	78
«КІМ»	21,5	59
Новая Беларусь	94,1	85
Хвойны Масток	109,6	121
Туголіца	—	35
Усяго	66,9	90,

ДА ВЕДАМА ЧЫТАЧОЎ «ЗВЯЗДЫ»

Наступны нумар «Звязды» вый... 1 жніўня гэтага года.

РЭДАКЦЫЯ.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

УПРАЎЛЕННЕ ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВАЎ ПРЫ СНК БССР

ГАСТРОЛІ ЛЕНІНГРАДСКАГА ВЯЛІКАГА ДРАМАТЫЧНАГА ТЭАТРА імені ГОРКАГА

Памяшканне Яўрэйскага / Дзяржаўнага тэатра БССР

СПЕКТАКЛІ

«СЛУГА ДВУХ ГОСПАД»

ДЗЯРЖЦЫРК

«СЛУГА ДВУХ ГОСПАД»

РЭДАКЦЫІ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА» патрабуюцца кур'ер

ЛУЖАСНЯНСКІ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫ ПАЛЯВОДЧЫ ТЭХНІКУМ

аб'яўляе ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ на першы курс 1940/41 ВУЧЭБНАГА ГОДА

Беларускі Дзяржаўны інстытут журналістыкі імені С. М. КІРАВА

ПАВЕДАМЛЯЕ, ШТО ПРЫЁМ ЗАЯЎ ад новапаступаючых ПРАДАЎЖАЕЦЦА.

ПРАВІЛЫ ПРЫЁМУ Ў ШКОЛУ СЛЯПЫХ

ДА 20 ЖНІЎНЯ ПРАВОДЗІЦЦА ПРЫЁМ ЗАЯЎ АБ ЗАЛІЧЭННІ ВА ЎСЕБЕЛАРУСКУЮ НЯПОЎНУЮ СЯРЭДНЮЮ ШКОЛУ СЛЯПЫХ ДЗЯЦЕЙ І Ў ПАЧАТКОВУЮ ШКОЛУ СЛЯПЫХ ПАДРОСТКАЎ.

Школа сляпых падросткаў — Магілёў, Луначарская, Пушкінская 31.

ДЫРЭКЦЫЯ ШКОЛЫ.

ДА ЎВАГІ ГРАМАДЗЯН

БАРАНАВІЦКАЙ, БЕЛАСТОЦКАЙ, БРЭСЦКАЙ, ВІЛЕЙСКАЙ І ПІНСКАЙ АБЛАСЦЕЙ БССР

Калгаснікі, аднаасобнікі, рабочыя, служачыя і іншыя мэшчане

дабравольна ЗАСТРАХАВАЦЬ у Дзяржстраху СВАЮ ЖЫВЁЛУ

УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР

Упраўленне дамамі адпачынку і санаторыямі ВЦСПС па БОСР

ДРУСКЕНІКІ, што ДЗЕЦІ Ў САНАТОРЫІ ПРЫМАЦЦА НЕ БУДУЦЬ.

Віцебскі фінансава-эканамічны тэхнікум НКФ БССР

аб'яўляе НАБОР СТУДЭНТАЎ на 1940/41 вучэбны год на 1 курс

ДЫРЭКЦЫЯ.

НОВАБЕЛІЦКІ ЛЕСАТЭХНІКУМ

аб'яўляе АСЕННІ НАБОР СТУДЭНТАЎ на 1 курс

ДЫРЭКЦЫЯ.

РАСКРОЙНАЯ БАЗА «ЗАГОТЖИВСЫРЬЁ»

ПАТРАБУЮЦЦА:

МАГІЛЁЎСКАМУ ТАРФЯНОМУ ТРЭСТУ

ПАТРАБУЮЦЦА: